

File

APOSTOLII

DE ACELAȘ AUTOR :

MĂRTURISIRE, NUVELE ȘI SCHIȚE, BIBLIOTECA «CĂMINUL».
CALVARUL, POVESTIRE, EDITURA «VIAȚA ROMÂNEASCĂ».
CADRILUL, COMEDIE ÎN TREI ACTE, EDITURA «VIAȚA ROMÂNEASCĂ».

TREI NUVELE, EDITURA «CULTURA NAȚIONALĂ».
ION, ROMAN, EDITURA «CARTEA ROMÂNEASCĂ».

NOROCUL, NUVELE ȘI SCHIȚE, BIBLIOTECA «UNIVERSALA».
PĂDUREA SPÂNZURAȚILOR, ROMAN, EDITURA «CARTEA ROMÂNEASCĂ».

NUVELE ALESE, COLECȚIUNEA «SCRIITORII ROMÂNII CONTEMPORANI», EDITURA LITERARĂ «CASA ȘCOALELOR».
PLICUL, COMEDIE ÎN TREI ACTE, EDITURA «CARTEA ROMÂNEASCĂ».

ADAM ȘI EVA, ROMAN, EDITURA «CARTEA ROMÂNEASCĂ».

LIVIU REBREANU

APOSTOLII

COMEDIE ÎN TREI ACTE

BD

244055

G

2002 02429

EDITURA „CARTEA ROMÂNEASCĂ“ S. A.
BUCUREȘTI

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

BUCUREȘTI

COTA

86964

416/02

B.C.U. Bucuresti

C20021137

S'AU TRAS DIN EDIȚIA ACEASTA
CINCI EXEMPLARE PE HĂRTIE
JAPONEZĂ, NUMEROTATE I—V.

PERSOANELE

distributiv sub
22 III 1926

MITICĂ IONESCU, directorul „Biuroului de car- tiruiri civile și militare“	- N. Soreanu
COCA	- Fani Rebreanu
JENICA BRIHAC, poet și funcționar	- I. Manu
GUTA TURTUREANU, funcționar	- G. Mărculea
VASILE HARINCEA, avocat	- I. Mărculea
D-NA HARINCEA	- Ery. Cioculescu
VETURIA, fiica lor	- L. L. Manu
MIRON DOGARIU, avocat	- A. H. Ansoaru
ION GAROFOIU, procuror	- Valentin Ansoaru
DARABAN, prefect	- A. Sivolova
HARAMBASA, primar	- G. Manu
MIHAI, servitorul lui Mitică	- V. Prodan
ROZA, servitoare la Mitică	- Ștefan Ștefan
O SERVITOARE în casa Harincea	- Ana Manu

Acțiunea se petrece într'o capitală de județ ardelean: actul întâi în casa lui Mitică Ionescu; actul al doilea peste două săptămâni, în casa lui Harincea; actul al treilea peste patru zile, în «Biurul de cartiruirii civile și militare».

ACTUL INTĂI

Odaia de primire în locuința lui Mitică.

În stânga, planul întâi, ușă spre anticameră; în planul la doilea altă ușă mare spre sufragerie. În fund o ușă dă în odaia de lucru a lui Mitică. În dreapta-fund, în plan tăiat, intrarea la camera Cocăi. Canapea, cu masa mică dinainte, în dreapta, planul întâi. Consolă cu oglindă, o altă masă cu fotolii împrejur, soba de faianță, etc. Pe perete, în loc de frunte, portretul ministrului. Mobilă bună, de efect, dar dispartă, strânsă de rechiziție.

Înti'o după-amiazi, înspre ora șase; sfârșitul lui Aprilie.

SCENA ÎNȚAI

MIHAI, BRIHAC, TURTUREANU

Când se ridică cortina, scena e goală; o pauză, apoi Mihai introduce pe Brihac și Turtureanu.

TURTUREANU, 45 ani; voinic, șiret, serviabil; funcționar la „Biurul de cartiruri civile și militare“, întreprinzător de afaceri diverse. Continuând vorba începută de afară: Spui serios, Mihăiță? Nu-i acasă Mitică?

MIHAI, 30 ani; servitorul lui Mitică și al biuroului. Confidențial, aproape obraznic: Adevărat, coane Turturene... pot să și jur!

BRIHAC, 40 ani; poet pletos și slujbaș la acelaș biuro; slăbuț, ras și veșnic agitat de îngâmfare. Nervos: Nu se poate! Doar ne-a dat întâlnire la cinci și acuma e cinci și jumătate!

MIHAI, cu importanță: Noi nu putem ști, domnule Brihac, unde s'a dus, dar când a eșit mi-a spus că, zice, mă întorc numai decât... Mi se pare că s'a repezit până la bărbier, știți, pentru serbarea de azi, cu orfanii de război...

Cei doi, lângă mescioară, se uită împrejur, apoi la Mihai, apoi schimbă între dânșii o privire semnificativă.

BRIHAC, întorcând spatele servitorului, cu indignare stăpânită: De, dragă Guță, așa-i românul: îți dă întâl-

nire la cinci, tu vii cinstit la șase și el a plecat de-acasă la patru... Iacă, deaceea merge prost țara și-și bat joc de noi frații de-aici... Nu sântem civilizați, degeaba! Omul civilizat e, înainte de toate, corect la întâlniri, e...

TURTUREANU, intrerupându-l, către servitor: Dar co-nița, adică domnișoara e acasă?

MIHAI: Dumneaei da, este... Mi se pare că se gătește ori se odihnește, cum i-e obiceiul...

TURTUREANU, așezându-se: Atunci să așteptăm, ce zici, Jenică?

BRIHAC, trece grav și se așează; morocănos: S'aștep-tăm... ce putem face?

MIHAI, șade pe un scaun lângă ușă: Apoi bine...

O pauză.

TURTUREANU, îngăduitor către Mihai: Bine, băete, poți pleca, nu mai averi nevoie de tine...

MIHAI, flegmatic: Apoi tot n'am nici o treabă acuma...

Turtureanu se uită zâmbitor la Brihac care se infurie.

BRIHAC, furios: I-ascultă, stai să ne păzești pe noi? Nu ți-e rușine? Așa te-a învățat să primești mosafirii?

MIHAI, sculându-se tacticos: Bine, plec...

BRIHAC, mai dârz: Ți-ai luat nasul la purtare, măgarule, pentrucă vorbim frumos cu tine? Ei, lasă că de-acuma te muștrulesc eu, n'ai grije!

Servitorul, gata să iasă, dă din umeri, nepăsător.

TURTUREANU, împăciuitor: Nu te enerva, Jenică, fii calm! El nu poate pricepe și nu-i de vină... Mihai a eșit.

SCENA II

BRIHAC, TURTUREANU

TURTUREANU, continuând fără întrerupere: De vină-i cine-l învață să se poarte așa cu noi...

BRIHAC, fierbând de revoltă: Uite unde am ajuns, să ne supravegheze sluga dumnealui! Parcă am fi niște vântură-țară... Și tocmai cu noi care l'am ridicat!... Apoi să nu uite domnul că, fără sprijinul nostru, n'ar fi ce e! Noi i-am făcut atmosfera, noi sântem pedestalul de care s'a cocoțat dumnealui...

TURTUREANU, intrerupând, liniștit, zâmbitor: Totuș să nu ne exagerăm meritele, Jenică! Să fim deștepți și înțelegători: Mitică e omul ministrului...

BRIHAC, disprețuitor: Omul ministrului... Vrei să zici sluga ministrului?

TURTUREANU: Vorba e, i-a creat lui ministrul o slujbă mai grasă ca o prefectură?

BRIHAC: Slujbă de procopseală, da...

TURTUREANU, fără să-l asculte: Mai sânt și'n alte orașe biurouri de cartiruri civile și militare, slavă Domnului, că doar ne-am mărit hotarele, însă nicăiri și nimeni n'a ajuns ca Mitică, să fie respectat și temut, nu-i așa? El e pretutindeni cu discursul, cu programul, cu povețele patriotice...

BRIHAC, cu demnitate: Pardon, dragă Guță, eu nu pot uita nici un moment că sânt aici în misiune culturală și națională! Eu mă consider un apostol, cum mă consideră toată lumea!

TURTUREANU, dulce: Toți sântem apostoli, puiule... Și tu, și eu, și Mitică, toți câți ne-am adunat aici, în provincia asta scumpă și frumoasă!

BRIHAC, aprinzându-se: Guță, mă superi când te prefaci a nu ști nimic! Ai mania contrazicerii și plictisești lumea, îmi pare rău... Mai întâi e imoral ca un fost actorăș de mâna a zecea...

TURTUREANU: Ce are a face trecutul? Omul n'a avut noroc, dar deștept a fost întotdeauna!

BRIHAC, disprețuitor: Deștept!... Mare lucru-i să fii deștept!... Adică eu nu-s deștept?... Dar rușinea amicului începe tocmai când a devenit omul ministrului...

TURTUREANU, întrerupând: Exagerezi, puiule... Coca trăia cu ministrul când s'a încurcat cu Mitică!

BRIHAC, grav: Te înșeli. Imi dai voce să știu eu mai bine... Dealtfel putem s'o și întrebăm, că de mine nu se jenează...

TURTUREANU: Cu toate astea fata n'are de ce să se plângă. In București era... ce era, pe când aici se bucură de considerație la rând cu noi...

BRIHAC, indignat: Considerație, auzi! Dar nenocita de ea e inconștientă, altminteri n'ar fi primit ca Mitică să o dea drept surioară, în loc s'o iea de nevastă, cum ar fi fost dator,.. Ce murdărie!

TURTUREANU, alt glas: In definitiv ce te doare pe tine capul pentru Coca? Iea seama, Jenică, să nu devii suspect!

BRIHAC, mândru: Dragul meu, eu sânt poet și respect femeea! Odinioară da, nu tăgăduesc, am iubit pe Coca, i-am și dedicat o romanță superbă... Ea n'a înțeles sentimentele mele și am rămas prieteni.

TURTUREANU, jovial: Numai să nu prindă de veste Mitică...

BRIHAC, eroic : Mitică știe și nu se sinchisește !

TURTUREANU : Dacă e mai deștept ?

BRIHAC : Ca tine o fi mai deștept, dar eu nu mă dau pe zece ca el !

TURTUREANU, natural : Pentru că tu ești prost, Jenică !

BRIHAC, infuriindu-se brusc : Domnule, pe mine să nu mă faci prost, te poftesc, că pe urmă și d-ta o pățești ! Eu nu admit grosolăniile nici în glumă, știi... Te cunoaștem noi și pe d-ta ce poamă ești, ehe ! Lăcustă ești, nu apostol, ca și Mitică !

TURTUREANU, stăpânit : După ce ești nerod, mai ești și obraznic, Jenică puiule?... Apoi cu mine te găsești tu să vorbești de apostolat ? Cu mine ? Tu ?

BRIHAC : Nu-ți permit să fii necuviincios, înțelegi ? Pe mine mă cunoaște o lume...

TURTUREANU, printre dinți : Ești un dobitoc...

BRIHAC, retrăgându-se : Domnule, să nu mă faci dobitoc...

Iși întorc spatele reciproc. O pauză. Din dreapta apare Coca.

SCENA III

ACEIAȘI, COCA

COCA, 26 ani ; drăguță și simpatică. Se uită o clipă la cei doi : înțelege. Zâmbind : Iar v'ați certat,.. N'am pomenit prieteni ca voi ! Nu puteți vorbi două minute fără să vă ocărăți...

BRIHAC, plângător : Coca dragă, tu știi cât sânt eu în stare să răbd, dar acest domn mă jicnește acuma în ce am mai sfânt, în talentul meu !

COCA, muștrător și drăgălaș : Lasă, Jenică, zău, că

prea te burzuluești și tu pentru orice închipuire parc' ai fi o muiere... Ei, aideți, dați-vă mâna și nu mai umblați cu mofturi!... Cei doi ezită. Repede, să nu vie Mitică să vă afle așa, că s'ar face foc... Cei doi își dau mâna. Așa, băieți, că știți cât ține Mitică, dragul de el, la prestigiul vostru... Ș'apoi avem destule plictiseli aici, slavă Domnului!

TURTUREANU: Nu-i deloc plăcut să te ofilești de urât într'un orașel de provincie, uitat de Dumnezeu și de oameni, când ai putea trăi în veselie și petreceri la București...

BRIHAC, către Coca: Și încă tu ai legat multe cunoștințe și prietenii, în vreme ce noi...

COCA: A, cunoștințele și prietenii de aici!... Cât a trebuit să lupte bietul Mitică până au catadixit să ne primească... Parcă noi, cei dela centru, am fi ciumați...

TURTUREANU: Sânt niște oameni grozav de bănuitori... Unde s'a mai pomenit atâta suspiciune între frați?... Or fi, nu zic, și printre ai noștri, indivizi de mâna a doua, dar noi...?

BRIHAC, cu foc: Exact. Se găsesc printre dânșii mulți care se cred mai patrioți decât noi, chiar decât mine! Inchipuiți-vă, mai patriot decât mine!... Avocatul Dogariu mi-a strigat deunăzi, la New-York, că nu primește lecții de patriotism dela nimeni și a îndrăznit de câteva ori, de față cu mai mulți de-ai lor, să-și bată joc de poemele mele patriotice, până și de celebra „Să ne batem în război, unul chiar în contra doi,” că ar fi o adunătură de sforăeli caraghioase. Auzi, obraznicie! Sforă... Imi venea să-l pleznesc, să-și aducă aminte de mine câte zile-o

trăi, dar m'am gândit că eu sânt un apostol al neamului și n'ar șede frumos...

COCA : Da, dragă... Și unde mai pui parada cu cinstea, parcă toată cinstea din lume s'ar fi îngrămadit în cuibul ăsta mocănesc... Ți-e și scârbă!...

TURTUREANU, disprețuitor : Sânt foarte simpli și mărginiți. Nici în cincizeci de ani n'au să ajungă unde sântem noi azi!

BRIHAC : Sigur!

COCA : Deaceea câteodată mă apucă un dor de București de-mi vine să urlu...

BRIHAC : Voi ca voi, dar ce să zic eu? Pentru un poet Capitala e ca o mamă. Provincia zugrumă talentul, și încă ce provincie!... Noroc că mie mi-a dăruit Dumnezeu și rezistență!... Dacă rămâneam în București, mi-aș fi tipărit volumul de „Cântece vitejești“! Sânt sigur că toate mi le-ar fi luat Ministerul de Războiu, să le împartă pe companii ca niște biblii ostășești... A, București, București!

SCENA IV

ACEIAȘI, MITICĂ

MITICĂ, 36 ani; simpatic, galant, fercheș. Intră grăbit din dreapta, se oprește puțin mirat. Cei trei s'au sculat ca în fața unui superior. Se duce drept la Coca, parcă nici n'ar fi văzut pe ceilalți; cu dojană blândă: Bine, ciulică dragă, te-am rugat să te gădesc îmbrăcată și tu stai de taifas cu băeții... Imi pare rău!

COCA : Numai adineaori am venit și tocmai vream să-i las...

MITICĂ : Și doar ți-am explicat că la șase o să

vie familia Harincea cu prefectul și primarul, să mergem împreună la serbarea orfanilor de războiu...

COCA: Nu mi-ai spus că vin, Miticuță, zău... Oi fi vrut, dar...

MITICĂ: Cel puțin nu mă enerva, ciulică, te rog... Către cei doi, în treacăt. Iertați-mă, băeți, două secunde... Către Coca. Știi foarte bine că, de câte ori e o serbare la teatru, domnii vin pe la noi..

COCA, îmbufnată: Lasă, monșer, nu te mai rățoi, că eu în zece minute sânt ca o floare... Mai bine spune dacă le oferim ceva?

BRIHAC, lacom: Negreșit... Se poate?... Eu, în orice caz...

MITICĂ: Tu pregătește ce trebuie și, dacă va fi timp, firește... Așa, ciulică! O sărută. Du-te!... Ce fată bună ești tu! Ești adorabilă! Iar o sărută.

BRIHAC, oftând: Adorabilă, bine zici...

COCA, desfăcându-se brusc: Ce ți-a venit de-mi faci acum atâtea complimente?... Iea seama, Mitică! Ducându-se spre ușa din dreapta. Când începi cu complimentele, te știu eu...

BRIHAC, însoțind-o până la eșire: Nu fii supărată, Coca dragă! El te iubește, din nefericire te iubește!

COCA, furioasă: Isprăvește cu consolările, caraghiosule! Ese, trântindu-i ușa în nas. Brihac rămâne aiurit.

SCENA V

ACEIAȘI, fără COCA

MITICĂ, în vremea aceasta, fără să se mai sinchisească de ei, s'a apropiat de Turtureanu; amical: Vezi tu, dragă Guță, e un jidan colea, în antreu... Arată intrarea ge-

nerală. Vrea să vorbească cu mine, desigur pentru o locuință...

TURTUREANU, serviabil: Da, era și când am venit noi... Dar e o mică încurcătură cu jupânul; dacă nu mă înșel, e străin, sosit de curând din Galiția sau de unde și nici acte nu are...

MITICĂ, ușor: Ce importă? Dacă e nevoie, polițaiul mă servește - frățește cum îl servesc și eu pe el... Din partea asta n'ai nici o grijă, numai să fie om de înțeles!

BRIHAC, s'a apropiat: Vorbiți de jidanul de-afară? Mitică, te previn că...

MITICĂ, nervos: Slăbește-ne cu povețele, Jenică!

BRIHAC, demn: Pardon! Când se pune la cale o crimă națională, nu mi-e permis să stau cu mâinile în sân!

MITICĂ, amenințător: Ți s'a făcut dor de București?... Știi că eu nu glumesc!... Vezi-ți dar de poezelele tale și nu te amesteca!

BRIHAC, desperat: A, sânt un martir! Se retrage într'un colț.

TURTUREANU: Atunci aranjez eu cum e mai bine... Ese în stânga.

SCENA VI

MITICĂ, BRIHAC

MITICĂ, uitându-se o clipă la Brihac, blajin: De ce mă superi tu, Jenică, mereu, când știi cât țin eu la tine?

BRIHAC, cu ochii la cer: Auzi, el mă insultă și eu îl supăr!... Ești revoltător! Imi vine să plec acasă și să dau dracului apostolatul!

Rebreanu - Apostolii

MITICĂ: Ai tu darul să te amesteci unde nu-ți fierbe oala... Cine te pune? Tu ești poet, intelectual, idealist... Ce să te bagi tu în chestiile politice?

BRIHAC: La voi toate chestiile cu franci sânt politice...

MITICA: Și tu, numai franci visezi...

BRIHAC: Firește, eu îi visez și tu îi incasezi... Mulțumesc!

MITICĂ: Parcă n'am eu grije și de tine?

BRIHAC: De mine?... Mersi de așa grije. Dacă n'ai fost tu în stare în doi ani, de când sântem aici, să-mi faci măcar o listă de subscripție pentru volum...

MITICĂ: Ei da, aici ai dreptate... Unde ai, ai... Dar și tu ești de vină că nu mi-ai amintit... Jenică dragă, iată, îți promit solemn... Ești satisfăcut? Un poet ca tine să nu aibă un volum pe piață... te cred... Am fost și eu artist și înțeleg durerea talentului persecutat de vitregia soartei...

BRIHAC: Mitică, ți-am mai spus, păcat că te-ai lăsat de artă!

MITICĂ, sentimental: Ei dragă Jenică, vieța... Alt glas. Apropos, Jenică, să nu uit... Diseară e un banchet în onoarea orfanilor de războiu, după serbarea dela teatru. Trebuie să țin și eu un discurs și nu am nimic pregătit. Nu pot nici să improvizez, fiindcă e vorba de ceva serios și țin să ieșim noi mai bine ca toți... D'aia mă gândeam să combini tu ceva la repezeală, până ne întoarcem noi dela serbare... Știi, ceva simțit și de efect, că tu ești tare în d'astea...

BRIHAC: Vai de mine, Miticuță, dar când nu te-am servit eu?

MITICĂ : Să fie cum a fost deunăzi, la dezvălirea monumentului dorobanțului... înțelegi tu...

BRIHAC, cu siguranță : Lasă pe mine... Incep cu Mărășeștii...

MITICĂ : Ar fi mai bine să începi cu ministrul, adică să se înțeleagă că vorbesc în numele lui...

BRIHAC : Bine, dar trebuie să spunem că ai fost la Mărășești și că ai sângerat pentru neam !... Stai ! Stai că mi-a venit o idee formidabilă : în timpul bătăliei, când te aruncaai asupra nemților, ai găsit între tranșee un orfan pe care apoi l'ai crescut pentru patria întregită... etcetera, etcetera...

MITICĂ : Perfect !... Ai un talent [colosal, Jenică !

BRIHAC, modest : Mai ales fantezia mea e superbă, nu-i așa ?... Cred că nici un poet român n'a avut o fantezie mai bogată, ce zici ?

MITICĂ : Da, da... Du-te acum în camera mea, ori dacă vrei treci în biuroul oficial, închide-te acolo, cere o sticlă de vin și ce mai trebuie pentru inspirație, uite și țigări, și așează-te pe lucru !... Dacă ese strașnic ai dela mine și un sutar !

BRIHAC, bucuros : Ese, Mitică nu mă cunoști ?

In vreme ce Brihac dispare pe ușa din fund, Turtureanu se întoarce din stânga.

MITICĂ, lui Brihac : Atunci dă-i drumul ! Către Turtureanu. Ei s'a făcut ?

SCENA VII

MITICĂ TURTUREANU

TURTUREANU, nemulțumit : E o halimă cu jidanul nostru. Vrea să se tocmească, să palavragească... In-

sfârșit l'am expediat, să vie mâine la biurou unde avem vreme de conversații mai lungi... Mi-era să nu dea peste noi oaspeții...

MITICĂ : Foarte bine și cuminte ai lucrat, Guță... Să poftească la biurou !... Așa... Gândindu-se. Nu știu ce mai voiam să te mai rog pe tine...

TURTUREANU : Poate că te gândești la trupa lui Vasilescu de s'a anunțat pentru luna viitoare ?

MITICĂ : Așa-i, Guță... Vezi, ce uituc sânt ? Să-i iea dracul pe toți ! Ne vin atâția cerșetori pe cap de nici nu-i mai poți ține minte... Dar pentru Vasilescu trebuie să facem ceva. Am jucat odinioară și eu în trupa lui. E băiat de ispravă. Merită.

TURTUREANU : Biletele mi-au sosit la agenție, credeam însă că mai e timp... Dacă ții, mă duc să le iau și putem face safteaua chiar cu barosanii care vin aici ?

MITICĂ : Nu, nu, ar fi nedelicat... Eu ziceam să te învoești cu polițaiul să iea asupra lui parterul. La nevoie, îi vorbesc și eu...

TURTUREANU : Nu face, Mitică dragă, că doar cu polițaiul am afaceri curente... Uite, ca să fii complet liniștit, plec de-aci direct la poliție, că eu la serbare tot nu merg...

MITICĂ, ton de martir : Ce fericit ești, Guță, că poți lipsi ! A, eu nu-ți închipui cât trebuie să mă sbucium, să mă chinuesc...

TURTUREANU, iscoditor : Dacă te însurai cu Coca, poate că te mai potoleai ?

MITICĂ, de sus : Fugi, Guță, nu spune copilării !... Coca, nevasta mea ? Glumești... Apoi când ar fi să mă însor, aș înțelege să-mi iau un sprijin, nu o povară... Eu care aș putea dobândi aici fete de fa-

milie, și cu avere și cu situație morală, să mă opresc la Coca? Dar bine, dragă, eu vreau să joc un rol în lume, nu să mă înțepenesesc lângă Coca...

TURTUREANU, șiret: Aa, aici ți-e sbuciumul?... Hai să pariem că am ghicit pe cine dorești să ferecești!... Fata lui Harincea!

MITICĂ, satisfăcut și modest: Ce tot spui, Guță? Nu știi că Veturia e ca și logodită cu procurorul Garofoiu?

TURTUREANU, urmându-și gândul: Dar vezi că Harincea e cam semeț, și mai cu seamă ea!

MITICĂ: Apoi da... N'are de ce? Se zice doar că Harincea e dintre foarte puținii boeri veritabili din partea locului. Baremi la d-na Harincea omul începe să fie om numai când posedă șapte rânduri de strămoși cu hrisoave...

TURTUREANU, zâmbind: Atunci tu...

MITICĂ, evasiv: Mai greu a fost să mă primească în casa lor. Acuma mă simpatizează puțin. Coca s'a împrietenit cu Veturia... s'a mai spart ghiața...

TURTUREANU: Bine, dar când veți ajunge la boerie...?

MITICĂ, sigur de sine: Lasă pa mine, Guță! Mi-am făcut eu toate socotelile, numai să ne vedem acolo!

TURTUREANU, necrezător: În orice caz o să ai multe greutăți...

MITICĂ: Firește. Crezi că nu-mi dau seama? Dar acumă nu mă mai pot retrage. Am convingerea că, prin o renunțare a mea, țara ar pierde un om, și ar fi păcat, nu-i așa, Guță? Ar fi chiar o crimă din parte-mi...

TURTUREANU: De... e complicat...

MITICĂ: E tragic, Guță ! Dacă s'ar mai întâmpla să cadă și guvernul...

TURTUREANU : Reiai apostolatul la rând cu noi...

MITICĂ: Ce apostolat ? Omul se face apostol numai la disperare ! Revenindu-și. Dar mai bine să lăsăm astea, Guță... Sânt prea triste ! Și am nevoie de entuziasm, de încredere... Contez pe discreția ta absolută, Guță ?

TURTUREANU : Mai e vorbă ?

MITICĂ: Sigur, e doar o chestie mare... Se uită la ceas. Iacă, trebuie să pice și oaspeții...

TURTUREANU: Atunci rămâi sănătos, Mitică, și despre mine n'ai nici o grijă... Petrecere bună !

MITICĂ : La revedere, Guță dragă !

Iși strâng mâna cu efuziune. Turtureanu ese prin stânga.

SCENA VIII

MITICĂ singur, apoi MIHAI

MITICĂ, se plimbă de ici-colo ; îi pare rău că s'a destăinuit. Ridicând din umeri : Acuma dracul să-l ia... Se gândește, caută ceva în sertarul mesei, găsește, sună ; apare îndată Mihai, supus.

MIHAI : Ordonăți !

MITICĂ : Mihai o să avem mosafiri... Iea seama, să fii deștept.

MIHAI : Lăsați, coane Mitică, vai de mine,.. doar nu ne cunoaștem de eri-alaltăeri...

MITICĂ : Vine și domnul prefect, și domnul primar, Mihăiță !

MIHAI : Am înțeles : trebuie să sosească vre-o depeșă ?

MITICĂ : Așa e, Mihai... A și sosit, uite-o ! Ii dă o

telegramă. Pune-o bine și să vii cu ea când o fi toată lumea, înțeles?

MIHAI: Se poate?... Imi dați d-voastră un semn...

MITICĂ: Ce semn? N'avem timp de semne. Fii tu isteț și cu băgare de seamă, să nu-mi faci vre-o boroboacă...

MIHAI: N'aveți grije, coane Mitică... Soneria. Vine cineva! Dă să iasă cu telegrama în mână.

MITICĂ: Ascunde depeșa, nerodule! Mihai o ascunde; ese în stânga. Cine o fi?

SCENA IX

MITICĂ, D-NA HARINCEA, VETURIA, HARINCEA

Se aude de-afară glasul lui Harincea, răspunsul lui Mihai, etc.

MITICĂ, repezindu-se la ușa care se deschide; cu mare căldură: A, ce plăcere, ce nespusă plăcere!... Poftiți!... Dați-mi voe... Mihai, ajută domnului... Vă rog să vă desbrăcați puțin... trebuie să ne faceți onoarea măcar câteva minute! Sântem săraci în cele materiale, dar inima noastră e plină de dragoste pentru d-voastră!.. Sărut mânușița, scumpă doamnă! Sărută mâna d-nei Harincea care a intrat cea dintâi. Conița Veturia mereu mai frumoasă... Îi sărută mâna. Să trăești și bine ai venit, coane Lați baci!

HARINCEA, 52 ani; cotlete mici și mustăți ungurești; bonom foarte simpatic. Strângând mâna lui Mitică: Sper că n'am întârziat, că nevastă-mea m'a pus pe foc să ne grăbim, degeaba îi spuneam că...

D-NA HARINCEA, 47 ani; autoritară, mândră. Tăindu-i vorba: Iar începi, Lați, cu lamentările?

MITICĂ: Vai, doamnă, sunt așa de fericit că o să

aveți timp să luați ceva la noi înainte de a trece la teatru... Dar vă rog din suflet... Oferă scaune. Doamnă Veturia, fii d-ta mai îndurătoare...

Toți se așează.

VETURIA, 25 ani; blândă, supusă. Simplu: Ești prea amabil, domnule Ionescu...

MITICĂ, galant: Vai, coniță frumoasă, mi-e teamă că niciodată nu voi găsi cuvinte destul de potrivite să exprime toată stima nemărginită ce o am pentru d-ta și pentru familia Harincea care binevoește să mă onoreze cu atâta prietenie...

D-NA HARINCEA: D-voastră bucureștenii aveți o ușurință la vorbă...

MITICĂ: Ușurință la vorbă și adâncime în sentimente, doamnă!

D-NA HARINCEA: Adâncimea sentimentelor n'o au bărbații nici la București, nici la noi... Numai bieteale femei știu să fie statornice pretutindeni. Nu-i așa, Veturia?

VETURIA, glumind: O, da... foarte statornice!

D-NA HARINCEA: Și mai cu seamă în puținele familii bune ce au mai rămas pe aici! Veturia e de trei ani văduvă și, cu toata că are acuma aproape douăzeci și cinci de ani, se poartă ca o fecioară... Nu-i așa, Lați?

HARINCEA: În familia noastră și bărbații se poartă ca fecioarele! Iacă, de exemplu, eu!

D-NA HARINCEA: Lați dragă, tu n'ai dreptul să vorbești... Amintește-ți dansatoarele dela Pesta și dela Viena, și pune-ți cenușă pe cap!

HARINCEA, râzând, ca să schimbe vorba: Chiar așa... Dar mă rog, unde zăbovește d-ra Coca? Ni s'a făcut dor de ea...

MITICĂ : A, cât mă supără uneori... Nici nu vă închipuiți ce copilăroasă e Cocuța ! Toată ziua se joacă și sburdă prin casă de uită și obligațiile sociale... Ce credeți, în loc să se fi gătit, să vă aștepte, cum se cuvine pentru o fată, am găsit-o adineaori gătindu-și păpușile... E grozav ! Vă rog s'o iertați... În câteva minute...

D-NA HARINCEA : Nu face nimic, nimic... E foarte dragălaşă surioara și Veturia o iubește mult...

VETURIA : Ne-am împrietenit ca două surori...

HARINCEA : Ce-i drept, e o ființă încântătoare... Nu vreau să mă pronunț despre bărbații din regat, dar femeile d-voastră sânt adorabile, fără discuții!

D-NA HARINCEA, dojenitor : Lați !... Către Mitică. Se vede numai decât că trebuie să fie fată de neam... Degeaba neamul se cunoaște dintr'o ochire...

MITICĂ, modest : O, noi față de d-voastră...

D-NA HARINCEA, încălzindu-se : Pe-aici avem tare puține familii adevărat nobile. Boerii români s'au înstrăinat : așa erau vremurile... Noi însă de patru sute și mai bine de ani de când se pomenește în documente întâia oară numele Harincea...

VETURIA, puțin jenată : Mămică scumpă, ce importantă mai au lucrurile astea ?

HARINCEA : Exact. Azi suntem toți democrați !

MITICĂ, cu emfază : Nici o democrație nu va putea înăbuși glasul aristocrației de sânge !

D-NA HARINCEA, însuflețită : Așa e, domnule Ionescu !... Bărbatul meu e foarte neglijent în privința asta... Dacă nu eram eu, ar fi fost în stare să mărite pe Veturia cu cine știe ce popă ! Lui Harincea. Mie nu mi-e rușine că Veturia e văduvioara unui baron

ungur și te asigur că nici a doua oară n'am să o dau fără numai după un boer!

MITICĂ: Din nenorocire aristocrația noastră e atât de amestecată!

D-NA HARINCEA: Boerul totuș se distinge dintre o mie de plebei...

VETURIA: Vai, mămică dragă, ce-o să creadă domnul Ionescu?

MITICĂ: Ba nu, ba nu!... Dimpotrivă, mă emoționează tot ce spune doamna, fiindcă și regretata maică-mea vorbea așa. Tata era mai liberal, ca bărbații. Se democratizase și deabia se mai sinchisea de strămoși. Mama însă a rămas dârză și neînduplecată până a închis ochii. Ea, sărăcuța, nu putea uita că avea în vine sânge de domnitor...

D-NA HARINCEA: Mama d-tale? De domnitor?

MITICĂ, foarte modest: Da, măicuța mea scumpă...

D-NA HARINCEA: Vezi, Lați, nu-ți spuneam eu?... Aveți și diplome? Asta ar fi grozav!

MITICĂ: Aveam câteva lăzi de hrisoave, și din partea mării și din a tatii... Din nefericire toate s'au pierdut în timpul ocupației nemțești. În conacul nostru strămoșesc a stat doi ani un căpitan neamț, profesor de meserie, care le-a găsit probabil prea interesante și le-a expediat cine știe unde, în Germania...

D-NA HARINCEA, puțin decepționată: A! ce păcat!

MITICĂ, repede: Cele mai importante însă au fost publicate undeva încă înainte de războiu, așa că...

D-NA HARINCEA, ușurată: Slavă Domnului!

MITICĂ: Slavă Domnului, bine ziceți... Războaiele au prăpădit multe hrisoave boerești... Dar în familia noastră a rămas tradiția marilor fapte stră-

bune, începând cu Măria Sa Ștefan cel Mare și Sfânt...

Se scoală și se închină ceremonios; ceilalți îl privesc nedumeriți. Căci neamul nostru, de partea mamei, se trage dela Ștefan cel Sfânt și Bun... Acelaș joc. Anume Sultana Bălășoiu s'a măritat cu Bogdan Cărintu, nepotul Domnului Ștefan... Iar se închină.

HARINCEA: De ce îți tot faci cruce, domnule director?

MITICĂ, simplu: E o tradiție în familia noastră, de câte ori vine vorba de măritul vodă Ștefan cel prea sfânt... Se închină.

D-NA HARINCEA, închinându-se: Frumoasă tradiție!

HARINCEA: A existat vre-un domnitor moldovean Bogdan Cărintu?

MITICĂ, cu superioritate: Mai e vorbă? D-voastră pe-aici nu cunoașteți amănunțit istoria țărilor românești; dealtfel nici în școli nu se învață toți domnii, fiindcă au fost prea mulți și s'au schimbat prea des încât nu i-ar putea ține minte copiii... În cărțile cele mari însă scrie lămurit că Bogdan Cărintu Vodă a stat trei luni și patru zile în scaunul marelui Ștefan... Se închină; d-na Harincea deasemenea, făcând semn soțului ei să o imite.

D-NA HARINCEA, entuziasmată: Minunat!... Și totuș d-ta nu ești nici conte, nici prinț, nici măcar baron?

MITICĂ, modest: Aș avea dreptul la titlul de prinț, dar dincolo nu se mai poartă... Ș'apoi n'aș vrea să crează lumea că mă fudulesc cu meritele strămoșilor. Doresc să fiu apreciat pentru meritele mele!

HARINCEA: Na, bravo... Ești bărbat modern și democrat, cum trebuie să fim azi cu toții...

MITICĂ: Mă simt însă dator să vă mărturisesc în

toată sinceritatea că din partea tatii sânt de neam mult mai modest și mai obscur. Cel dintâi uric pomenește de un străbun al nostru, unul Mircea, banul Severinului, cumnat de soră cu Mihai-Vodă...

D-NA HARINCEA, cu admirație: N'o fi chiar Mihai-Viteazul ?

MITICĂ, plecând capul: Chiar el, scumpă doamnă... Dar Mircea n'a domnit și nici urmașii lui. Au avut boerii frumoase, dar n'au domnit.

D-NA HARINCEA: Cu toate astea ești rudă cu Mihai-Viteazul ?

MITICĂ, fără importanță: Numai de departe, așa că mândria familiei rămâne Măria Sa Ștefan... Se închină.

D-NA HARINCEA, închinându-se: Ah, sânt atât de mișcată!... Și d-ta, viță de neam așa de strălucit, nu ești nici măcar ministru în țara asta? Ce țară ingrată!... Nu știe să-și respecte oamenii, deaceea merge prost!

MITICĂ: În cursul veacurilor tot așa a fost. Ba conflicte cu domnii, ba cu năvălitorii... Astea ne-au măcinat și averile. Când s'au unit familiile părinților mei, fie iertați, deabia mai aveau împreună vre-o treisprezece moșii...

HARINCEA: Treisprezece! Bravo! Frumușică avere!... Eu, mă rog, pot spune liniștit că n'am moștenit decât o diplomă mâncată de șoareci, zău așa!

MITICĂ: A, să nu vă închipuiți lucru mare... Niște moșioare miciute, neînsemnate, toate laolaltă nu erau cincizeci de mii de pogoane...

HARINCEA, uimit: Cincizeci de mii? Glumești...

D-NA HARINCEA : Nu-i de mirare, Lați ! Dacă Esterhazy avea trei sute de mii de iugăre ? Și Esterhazy doară nu era înrudit cu casa domnitoare...

MITICĂ, trist : Dar și acelea s'au dus pe apa Sâmbetei...

D-NA HARINCEA, decepționată : Ah ?

MITICĂ, repede : Adică, să vedeți... Tata era cam risipitor, ca toți vechii boeri. Intr'o singură noapte a pierdut la cărți trei moșii... Exproprierea apoi ne-a omorât de tot, încât azi deabia ne-au mai rămas vre-o trei mii de pogoane, cu pădurile dimpreună, și vre-o cinci conacuri sau castele, cum se zice pe-aici...

D-NA HARINCEA : Lasă că nu-i așa de rău...

MITICĂ : Eu însă nu pot să mă ating de nimic, adică nu vreau... Am o soră, grija mea cea mare...

D-NA HARINCEA, încântată : Ești foarte mărinimos, adevărat nobil, sânge albastru... Dar poate că nu va fi nevoie să te sacrifici d-ta cu totul. Coca e fată drăgălașă. I se poate găsi o partidă demnă, fără de atâta zestre...

MITICĂ : S'ar găsi, firește, dar am și eu slăbiciunea să n'o dau decât după un boer de sânge. Dealfel asta a fost dorința mamei pe patul de moarte...

HARINCEA : Nu e încă nici o grabă. E tânără deajuns...

D-NA HARINCEA, privind lung pe Mitică : Vezi d-ta cum se pot înșela oamenii când se iau după gura lumii...

VETURIA : Mămică, te rog...

D-NA HARINCEA : Acuma nu mai am de ce să mă jenez... Il cunosc bine și-i pot vorbi deschis, ca unuia de-al nostru...

MITICĂ: Imi faceți mare cinste, doamnă!

D-NA HARINCEA: Știi câte lucruri rele ni s'au spus despre d-ta?... Colosal, mă rog... Din toate părțile și în toate privințele... Deaceea, acum îți pot destăinui, ne-am ferit atâta vreme să vă primim între noi... Numai azi am aflat cheia enigmei: e revolta plebeilor în contra aristocratului. Poate că și d-ta ești cam mândru cu lumea...

MITICĂ: Se prea poate, dar fără voia mea, vă rog să mă credeți! Eu caut să fiu cât mai democrat, mai burghez... nu-i vina mea dacă nu reușesc totdeauna... Cu resemnare în glas. Dealtfel m'am așteptat la toate din clipa când am primit să părăsesc liniștea dela conacul meu strămoșesc și am alergat aci să-mi slujesc țara și pe frații desrobiți...

HARINCEA: Au venit și mulți nepoștiți...

MITICĂ: Din păcate da... multă neghină...

HARINCEA: Și toți apostoli... Atâția apostoli e cam mult... Se zice că la d-voastră, dincolo, ar fi multă corupție și stricăciune. Nu știu dacă e adevărat...

MITICĂ: Din păcate e foarte adevărat...

HARINCEA: Atunci, mă rog d-tale, de ce nu rămân apostolii acasă, să îndrepte și acolo ce-i de îndreptat?

MITICĂ, zâmbind: Nimeni nu e 'apostol în țara lui....

D-NA HARINCEA: Dacă ar fi toți ca d-ta... Cine își lasă moșiile și castelurile pentru patrie, acela da, e apostol, nu-i așa Veturia?

MITICĂ: Nu sânt, doamnă, deloc apostol, credeți-mă! Sânt un biet om de treabă care îmi dăruiesc

cu drag munca și priceperea pentru înălțarea acestei provincii minunate... Nu știi dacă voi fi izbutit să-mi câștig aici vre-o simpatie. Cine își face datoria și numai datoria, ca mine, nu poate recolta multă recunoștință imediată. Dar eu am îndrăgit țara asta și aș fi fericit dacă m'aș putea așeza aici pentru totdeauna...

D-NA HARINCEA, cu o privire spre Veturia : Fii sigur că ai simpatii destule și dintre cele mai alese !

SCENA X

ACEIAȘI, COCA

COCA, vine din sufragerie : Vai, iertați-mă... Miticuță dragă, să știi că eu sânt gata demult, dar bucătăreasa asta e așa de neroadă !

D-NA HARINCEA, îmbrățișând-o : Copila mea, lasă-mă să te îmbrățișez... Te-am iubit și până acuma, dar de când am auzit despre Ștefan cel Mare și Sfânt... Se închină cucernic ; Mitică deasemenea.

COCA, neînțelegând, cu o privire întrebătoare spre Mitică : A, da... da... Se închină și ea zâmbind. Așa-i Mitică... tare drăcos... Câte știe el...

MITICĂ, tăindu-i vorba : Toată ziua e în conflict cu servitoarele... E foarte gospodină !

COCA, sărutând pe Veturia : Servus, dragă Veturia...

VETURIA : Servus... Știi ce bine îți vine rochia asta?... Nu ți-am mai văzut-o... E nouă ?

HARINCEA, lângă ele : Dar eu ? Pe mine nici nu mă săruți, domnișoară ? Ii sărută mâna galant.

COCA : D-ta ești totdeauna drăguț, nene Lați baci... Să vede că ești boer de viță...

MITICĂ, a venit repede lângă ea : Fii cuminte, Coca... te rog... Ești prea ștregăriță și nenea Lați baci poate să se supere...

HARINCEA : Ba dimpotrivă... Domnișoara e adorabilă...

D-NA HARINCEA, încet către Veturia : Fii mai drăguță cu el, Turi ! Ai auzit cu urechile tale ce om e...

VETURIA : Bine, dar Garofoiu ?

D-NA HARINCEA : Ce Garofoiu ?... Când îți surâde norocul să ajungi într'o familie care se trage dela... Se închină în taină.

HARINCEA, apropiindu-se : Elsa dragă, mi se pare că e vremea să plecăm la serbare... Nu pentru noi, dar tu ai răspundere...

MITICĂ : Numai câteva minute, vă rog din inimă... Trebuie să sosească și prefectul... E deabia șase și până să înceapă serbarea...

VETURIA : Spunea și Dogariu că va trece pe-aici cu domnul Garofoiu...

D-NA HARINCEA : Nu putem să așteptăm prea mult...

MITICĂ : Cocuța a pregătit o mică gustare... Nu se poate să o refuzați...

SCENA XI

ACEIAȘI, PREFECTUL ȘI PRIMARUL

MIHAI, anunță solemn : Domnul prefect cu domnul primar...

MITICĂ : Vorbești de lupi și lupii la ușă... Scuzați !... Se duce să-i întâmpine. Veniți, domnilor, că vă așteptăm de un secol !

PREFECTUL, 55 ani ; favorite mici : Am onoarea, am onoarea... Dragă domnule director, scuză, am avut atâta de lucru, curg depeșele și ordinele... Mi se pare că ne clătinăm, ce zici ?

PRIMARUL, 52 ani, negricios, mustăcios, fioros la vedere ; vorbește stricat românește : Am onoarea... Servus, Lați baci !...

PREFECTUL, salutând pe toți pe rând : Sărutări de mâini... Salutare... Lați dragă, servus... Ești om fericit că nu faci politică și nu te doare capul de nimic, pe când noi...

HARINCEA : Servus...

PRIMARUL, luând pe Mitică laoparte : Domnule director, se aude că-i musai să cădem dela putere ?

MITICĂ : Aș, svonuri... De doi ani se aude mereu...

PRIMARUL : Scrie în toate foile, și în cele ungu-rești...

MITICĂ : Fii liniștit...

PRIMARUL : Liniștit, liniștit, ușor de zis... Dar dacă vine pe neașteptate ? Ar fi mare catastrofă !

PREFECTUL, s'a apropiat de ei : Adevărat, iubite directore, ce facem ? Ministrul d-tale nu suflă nimic?... Nu se poate să ne apuce evenimentele nepregătiți !

MITICĂ : De alaltăeri n'am nici o veste nouă. V'am arătat atunci telegrama ministrului...

PRIMARUL : Na, dacă-i așa, apoi eu tot nu fac politică... Eu sânt gospodar și administrator...

MITICĂ : Bravo ! Dar acum un an, când a fost să te numească, te băteau în piept că ești stâlpul partidului...

PRIMARUL : Mă rog, atunci ăra altceva... Eu știu gospodărie...

HARINCEA: Mai lăsați politica, fraților, că întârziem...

D-na HARINCEA: Trei români nu se mai pot întâlni fără să vorbească politică... Iată roadele democrației!

MITICĂ, uitându-se nerăbdător spre ușă: Da, politica ne omoară...

SCENA XII

ACEIAȘI, MIHAI

MIHAI, intră grăbit din stânga; cu mare importanță: Telegramă dela domnul ministru!

MITICĂ, sever: Ce? Ce?... Ce ministru? De unde știi?

MIHAI, uluit: Apoi doar d-voastră...

MITICĂ, încet, printre dinți: Dă-o încoace și ești afară! Mihai ese nedumerit.

PREFECTUL: Așa-i că presimțirea mea nu mă înșală? A și venit avertismentul...

MITICĂ, desfăcând telegrama: Imi dați voe... Citind. „Situția bună. Ziarele numai minciuni. Trimite urgent două lăzi mere Ionathan, alese“. Vorbit. Va să zică nici o pricină de îngrijorare, domnilor!

PRIMARUL, înseninat: Să trăiască!

PREFECTUL: Mi-ai luat o piatră de pe inimă...

PRIMARUL: De mere Ionathan am eu grije... Unde să trimitem patru lăzi?

MITICĂ: Trimite-le la mine și le expediez eu împreună cu alte lucruri...

PRIMARUL: Dar să scrii că-s alese de mine... Să știe Excelența că noi sântem devotați și mergem în foc pentru oamenii mari ai țării!

MITICĂ : Acuma că v'ați liniștit, ar fi bine să trecem la o mică și foarte modestă gustare... Faceți-mi onoarea, doamnelor și domnilor! Aleargă la sufragerie și deschide. Pofțiți și să ne iertați... Oferă un braț d-nei Harincea și altul Veturiei.

HARINCEA, luând pe Coca de braț : Domnișoară soarta vrea să fiu eu cavalerul d-tale...

COCA : Lați baci, mai domol cu ștregăriile că te aude Elsa neni și...

HARINCEA, continuând : Ssst... e foc ! Au pornit spre ușa a doua stânga.

PRIMARUL, către prefect : Trebuie să știm din vreme...

PREFECTUL : Nu se poate să rămânem în vânt...

Au dispărut cu toții.

SCENA XIV

MIHAI, apoi DOGARIU și GAROFOIU

Un răstimp scena rămâne goală. Din sufragerie se aude, prin ușa deschisă, șgomot de tacâmuri, de glasuri, etc.

MIHAI, intră solemn, gata să anunțe ; când nu vede pe nimeni se întoarce și vorbește afară : Pofțiți... Au trecut în sufragerie... Mă duc să vestesc pe domnul director... Intră Dogariu și Garofoiu.

DOGARIU, 33 ani ; simpatice ca înfățișare : Nu-i mai deranja... Așteptăm aici...

MIHAI, important : Vai de mine, se poate?... S'ar supăra domnul director...

DOGARIU : De altfel noi am venit mai ales pentru domnul avocat Harincea...

GAROFOIU, 32 ani ; puțin stângaci și timid ; către Mihai : Și zici că sânt aici și dumnealor ? Demult ?

MIHAI : Demultșor... au sosit cei dintâi...

DOGARIU: Așa, acuma lasă-ne...

MIHAI, plecat: Trăiți, domnule avocat!... Trăiți, domnule procuror!... Ese.

DOGARIU: Dacă ai bănui cât mă simt de jenat că a trebuit să trec pragul acestei case, m'ai compătimi, Garofoiule!... Numai tu mă poți îndupleca la asemenea compromisuri...

GAROFOIU: Nu-mi face și tu imputări; îmi fac eu însumi destule... Dar nu mă pot stăpâni, dragă Dogariule, trebuie s'o văd!

DOGARIU: Apoi chiar asta-i buba, că nu te poți stăpâni. În iubire, ca în toate, se cere să ai răbdare și încredere. Veturia te simpatizează, iar pentru rest mă însărcinez eu... Va fi nevasta ta!

GAROFOIU: Va fi, va fi... De trei luni mă amăgești așa ca pe un copil fără minte... Apucându-l de braț; încet, mișcat. Ssst... Veturia... Din sufragerie a eșit Veturia și merge la oglindă, căutând ceva.

SCENA XV

ACEIAȘI, VETURIA

VETURIA, ajunsă până la oglindă vede pe cei doi și tresare: A, m'ați speriat...

DOGARIU: Garofoiu m'a adus aici aproape cu forța. Murea dacă nu te vedea o zi...

VETURIA: Vrei să mă măgulești, Miroane... Ești drăguț!

DOGARIU: N'am de gând să-ți fac ție nici o imputare că m'ai silit să intru în casa asta... Dar... Dându-se laoparte din fața lui Garofoiu... mai vorbește și d-ta, domnule, că doar d-ta o iubești...

GAROFOIU, jenat: Dogariule...

VETURIA, drăguț : Miron se crede obligat să-mi facă în fiecare zi declarații de amor în numele d-tale...

DOGARIU : Ai auzit ? Vrea să spuie, cu un cuvânt subțire, că nici nu e adevărat...

GAROFOIU : Ba doamna știe prea bine cât e de adevărat...

DOGARIU : Ionică dragă, parcă nici n'ai fi regătean... Te roșești și te zăpăcești ca un ardelean băștinaș !

VETURIA, intinzându-i mâna cu drag : Asta înseamnă că sentimentele d-tale sânt mai adânci ?

GAROFOIU, sărutând mâna, fericit : Da, o da... te iubesc...

DOGARIU : Bine c'a dat Dumnezeu... Acuma mai privește-o, mai sărută-i mâna și pe urmă să plecăm, să nu mai fim nevoiți a da ochi cu stăpânul casei !

VETURIA : Totdeauna ești exagerat, Miroane, cu domnul Ionescu...

GAROFOIU : Domniță, te rog, nu-l lua în seamă ! Are o inimă bună, dar e pătimaș uneori...

VETURIA, recunoscătoare : Nu-i așa ?

DOGARIU, ironie : Desigur... nu-i așa, domnule Garofoiu ?

GAROFOIU, încurecat : Da... firește... adică...

SCENA XV

ACEIAȘI, MITICĂ

MITICĂ, vine grăbit și cercetător din sufragerie. Văzând pe Veturia cu cei doi, e neplăcut surprins. Indreptându-se spre ei, cu o deosebită afabilitate : A, ce plăcere, ce încântătoare plăcere ! Mă miram pe unde s'a pierdut deodată d-na Veturia încât a început să fie îngrijo-

rată d-na Harincea... Bine ai venit, onorate do mnule Dogariu!... Scumpe domnule Garofoiu, n'ai idee ce mulțumit sânt că mi-ai făcut cinstea... Reci străngeri de mâini.

VETURIA, roșind ca o vinovată: Venisem să-mi caut poșeta și am găsit pe domnii...

MITICA: Și servitorul nici măcar nu m'a anunțat... Ce rău îmi pare...

DOGARIU: Eu sânt vinovatul cel mare... Dealtfel am vrut numai să scuzăm pe Garofoiu față de d-na Harincea pentru că nu poate asista la serbare...

GAROFOIU: Am la șase o descindere și mi-e peste puțință... Chiar am întârziat puțin... Uitându-se la ceas.

MITICĂ: Ce păcat!... D-na Harincea are să fie ne-mângâiată....

SCENA XVI

ACEIAȘI, D-NA HARINCEA, PREFECTUL, PRIMARUL,
apoi HARINCEA și COCA.

D-NA HARINCEA, venind sgomotos: Să mergem, să mergem... e târziu...

MITICĂ, întâmpinând-o: Scumpă doamnă, numai un minut, un singur minut... Ne-au venit niște oaspeți așa de...

D-NA HARINCEA, văzând pe cei doi se întunecă: A, Miron... cu domnul Garofoiu... Se întoarce îndată spre Veturia, sever. Mergem, Veturia... Domnii să ne ierte, dar eu, ca prezidenta societății, trebuie să fiu exactă, nu-i așa?

DOGARIU: Chiar așa e, Elsa neni... Nici nu vrem

să vă reținem. Numai Garofoiu s'a crezut obligat să-ți sărute mâna și să-ți ureze suces...

D-NA HARINCEA, întinzând mâna lui Garofoiu : Mulțumesc și regret mult... Foarte cald către Mitică. Domnule Ionescu, ești nespus de amabil, dar nu mai putem zăbovi... Ne întoarcem după serbare, că tot lăsăm aici și hainele...

MITICĂ : Doamnă, dorințele d-voastră sânt ordine pentru mine...

Intră Coca urmată de Harincea.

COCA : Cum ? Plecați ?... Și eu care trebuie să stau acuma să-mi supraveghiez servitoarele... Către d-na Harincea. Am niște servitoare groaznice... Dacă nu stau după ele îmi mănâncă tot, ba mai sparg și vasele... Ce să fac, Doamne ?

MITICĂ : Nu-i nimic, pușorule... Rămâi, isprăvește-ți treburile și vii pe urmă, că teatrul e numai peste drum... Nu putem să întârziem pe d-na Harincea pentru...

HARINCEA, intervenind galant : Dacă domnișoara mă primește, eu îi țin bucuros de urât...

D-NA HARINCEA : Bravo, Lați !... Atunci gata, să mergem ! Domnule prefect, d-ta dă brațul Veturiei, iar domnul Ionescu va fi cavalerul meu...

MITICĂ : Prea mare onoare...

PREFECTUL, trecând pe lângă Dogariu : Am onoare, am onoare, domnule vrăjmaș !

PRIMARUL asemenea : Domnule avocat, am onoare !

Au pornit toți spre ușa stânga.

GAROFOIU, consternat, încet lui Dogariu : Miroane, ce zici ?

DOGARIU, furios : E bine, e foarte bine... Hai să mergem... Tu m'ai băgat aici... Către Harincea care, ocupat cu Coca, nici nu l'a observat. La revedere, Lați baci, și felicitările mele!

HARINCEA, surprins : A, Miron... Aici erai? Nici nu te-am văzut. La revedere!... Dogariu a eșit cu Garofoiu în urma celorlalți. Ce l'o fi apucat iar pe Miron? Mi se pare că era furios...

SCENA XVII

COCA, HARINCEA

COCA, a petrecut până afară pe d-na Harincea și pe Veturia; întorcându-se : O secundă, nene Lați baci... Aleargă la sufragerie; vorbește din ușă. Roza, să strângi repede tot, fetișo, să pui bine lucrurile și să-mi aduci cheile... Dar fuga, fuga că n'am timp de zăbovit și uite, mă așteaptă conașul... Revenind lângă Harincea. Vezi, Lați baci, din pricina d-tale acuma nu pot sta lângă ea și sânt sigură că-mi sterpelește cel puțin o jumătate de tort...

HARINCEA : Ai aerul că nu ești mulțumită de sacrificiul meu? Și eu care eram gata să-ți cer o recompensă!

COCA : Am înțeles : să te las să-mi faci curte?

HARINCEA : Asta o făceam și fără permisiune specială... Eu însă umblam să-ți cer mai mult...

COCA : Adică să te ascult... Poftim, te ascult!

HARINCEA : Mulțumesc, dar să mă ascuți și altfel?

COCA, naivă : Cum altfel?

HARINCEA : Cum, cum... Parcă d-ta, bucureșteancă, nu știi!

COCA, răsând provocător : Ai haz, nene Lați baci, zău ai haz !

HARINCEA, lângă ea : Aș fi dornic să te conving că am și alte calități...

COCA, dragălaș : Nu cred...

HARINCEA : Să-ți dovedesc... O cuprinde.

COCA, desfăcându-se brusc și lovindu-l peste mână ; de sus : Cu cine crezi d-ta că ai de a face?... Mă confunzi, domnule ! Credeam că glumești?... Dar dacă e serios, se schimbă afacerea...

HARINCEA : Cum să glumesc?... În amor mai merge cu glume ?

COCA : Ei bine, dacă nu-i glumă, te poftesc să te porți cu mine frumos și să nu mă consideri de pe ulițe !

HARINCEA : Adică trebuie numai decât să fii de pe ulițe ca să fii iubită ?

COCA, puțin încureată : Nu mai umbla cu subtilități, că la mine nu se prinde ! Eu sânt fată deșteaptă.. Nu crede că ai să-ți bați joc de mine așa de ușor !

HARINCEA : Să-mi bat joc?... Extraordinar !... Imi bat joc fiindcă te iubesc ?

COCA : Sigur... D-ta om însurat, cu fată cât mine... Nu-i firea mea să fiu răutăcioasă, altfel n'aș avea decât să mă plâng d-nei Harincea și...

HARINCEA, protestând : Asta n'ai s'o faci...

COCA : N'o fac ca să nu supăr pe fratele meu...

HARINCEA, ironic : A da... fratele...

COCA : Ironia nu-ți șade bine...

HARINCEA : Nu... Mi-a venit în minte că multă lume nici nu vrea să creadă că sânteți frați...

COCA, sfidător : Da?... Și dacă n'am fi frați ?

HARINCEA, jovial : Ați fi prieteni și.. ar fi mai bine !

COCA, pierzându-și brusc cumpătul; aproape plângând : Așa?... așa?... O, ce... ce...

HARINCEA, luându-și seama, mângăetor : Iartă-mă, domnișoară... N'am vrut să te jicnesc... Sânt vorbe care circulă așa, ca în provincie... Nu-mi închipuiam să te supere atâta, zău... Na, aide, zâmbește ! ...Nu-ți șade bine când ești tristă...

COCA, plângător : Nu, nu... Dacă n'ai fi crezut, n'ai fi îndrăznit să-mi faci curte și încă o curte atât de obraznică...

HARINCEA, lângă ea : Vezi cum te înșeli?... Eu știam că fetele de dincolo sânt mai liberale, atâta tot... Te iubește și te adoră tot orașul. E o crimă dacă și eu... ?

COCA, inseninată : Tot orașul... Poate unde d-ta mă simpatizezi, ți se pare că toate lumea...

HARINCEA : Ce sinceritate mai multă vrei decât să vezi pe un om serios ca mine, silit să-ți mărturisască umil că te iubește?... M'aș fi așteptat măcar la puțină simpatie adevărată...

COCA, cald : Bine, dar ce vrei d-ta nu se poate ! Judecă serios... Iacă, nu mai sânt nici supărată nici nervoasă... Ceri prea mult !

HARINCEA : Nu-ți mai cer nimic... Când iubești nu începi prin a cântări ce vei da.

COCA : Uți mereu că eu sânt fată, iar d-ta...

HARINCEA, ursuz : ...bătrân ! Firește...

COCA : Nu... însurat ! Trebuie să mă apăr...

HARINCEA, insinuant : Orice apărare e cu cântec în iubire. Numai când iubești pe altul ai nevoie de

apărare. Iar acel altul nu poate fi decât... Așa că apărarea e destul de ciudată...

COCA: Vezi, cât ești de rău?... Adică dacă nu te ascult pe d-ta, înseamnă că Mitică nu mai mi-e frate... Spune, n'aș avea dreptul să mă supăr?

HARNICEA: Nu! Jicnește-mă și d-ta cu puțină iubire și ai să vezi... Îngăduie-mi să te îmbrățișez, măcar atât!

COCA: Nu vei reclama mai mult?

HARINCEA: Vrei să jur?

COCA: Dacă vrei să te cred?

HARINCEA: Ei bine, jur... căci în iubire tot nu contează jurămintele...

COCA, dojenitor: Vezi? Ai gânduri păgâne...

HARINCEA: Nici în gând nu-mi permiți să te iubesc deplin?

COCA, drăgălaș: Nici... Aide, sărută-mă, strengarule!

HARINCEA, îmbrățișând-o lung: Răutăcioaso... Urăto...

SCENA XVIII

ACEIAȘI, BRIHAC

BRIHAC, intră vesel din fund, cu o foaie în mână, gesticulând; când îi vede îmbrățișați, se oprește perplex: O, pardon... Vrea să se retragă.

COCA, desfăcându-se fără jenă, foarte natural: Stai, Jenică! De ce fugi? Stai o clipă cu domnul Harincea până văd eu ce mi-a făcut servitoarea... Mă ierți puțin, nene. Lați baci?

HARINCEA, încureat, potrivindu-și cravata: Mă rog...

COCA, ajungând lângă Brihac care a rămas lângă ușa sufrageriei, încet: Aide, aide, nu fii mitocan... Esetn sufragerie.

BRIHAC, înaintează, zăpăcit : li... da...

HARINCEA jovial, întinzându-i mâna : Ce mai faci, poete ? N'ai mers la serbare ?

BRIHAC, aiurit : Salut... Serbare?... A, da... Nu, am lucrat... Eram inspirat... Credeam că Mitică e încă aici, altfel nu deranjam...

HARINCEA : Au plecat toți adineaori, numai domnișoara a rămas să aranjeze...

BRIHAC : Da... să aranjeze... Pauză.

COCA, revine : Gata, nene Lați baci... Tu nu vii, Jenică?... Adică da, ai de lucru... Atunci la revedere !

HARINCEA, cordial : La revedere, poete !

BRIHAC, cu plecăciune : La reve...

SCENA XIX

BRIHAC, ROZA

BRIHAC, întrerupându-se, se uită lung după ei, din ce în ce mai revoltat : Ce mocirlă !... Ce mocirlă !... Ce mocirlă !... Se uită împrejur, apoi în foaia ce o are în mână ; citește : „Doamnelor și domnilor !... Fraților !... Femeea română e floarea cea mai albă și mai curată de pe plaiurile noastre strămoșești, ea e cinstea și virtutea...” Se oprește cu dispreț. Ce mocirlă !... Mi-au stricat toată opera... Strigă spre sufragerie. Roza !... Roza !...

ROZA, apare : Poftim !

BRIHAC : Roza... Rozico... Am foarte mult de lucru și am nevoie de inspirație, dar văd că ați strâns masa ?

ROZA : Domnișoara a poruncit...

BRIHAC : Sigur... domnișoara... Și nici măcar nu m'ați vestit când ați servit gustarea...

ROZA : Domnișoara...

BRIHAC : Știu, știu... Și eu munceam colea pentru...
Putea să-și aducă aminte...

ROZA : Doriți ceva ?

BRIHAC : Nu ți-am spus ?

ROZA : N'avem nimic, domnule... Domnișoara
a încuiat tot...

BRIHAC : Nimic, nimic ?... Nici vin, nici măcar o
dulceață ?

ROZA : Dacă domnișoară încuie, noi ce sântem
de vină ?

BRIHAC : Domnișoara, mereu domnișoara... Bine,
Roza, bine... Du-te tu la munca ta, iar eu mă întorc
la discursul lui... Roza dispăre. Mereu domnișoara !...
Uite pe cine iubesc eu de ani de zile !... Ce rușine. .
Poftim de te mai inspiră, Jenică !

Ese în fund.

SCENA XX

VETURIA, MIHAI, apoi MITICĂ.

O pauză.

VETURIA, intră prin stânga, urmată de Mihai : Te rog...
adă-mi haina... Mi-e rău... vreau să mă duc acasă...

MIHAI, cu grije : Dacă aveți nevoie de ceva, să chem
fata, pe Roza ?

VETURIA : Nu... adă-mi numai haina... Se așează o-
bosită.

MIHAI, ese și revine cu haina : Pofțiți, coniață...

VETURIA, se apropie să se îmbrace : Mulțumesc...

Intră îngrijorat Mitică.

MITICĂ, dând pe Mihai laoparte : Ce s'a întâmplat,
doamnă ? Pentru Dumnezeu, ce este ? Te-am văzut

dispărând brusc din loje și mi-am închipuit că trebuie să fie ceva... Sper că nu e nimic grav ?

VETURIA, jenată : Vai, domnule Ionescu, de ce te-ai mai deranjat?... Am avut doar o mică amețală, era prea cald în sală... Mă duc acasă, mă odihnesc puțin și...

MITICĂ, luând haina dela servitor și făcându-i semn să iasă : Atunci mai bine stai aici puțin... Mihai ese. Te rog să te simți ca acasă. Are să vie Roza, să te îngrijească, deși aș fi cel mai fericit muritor dacă aș putea să te servesc eu... Pune haina pe un scaun, la loc coala... te rog... O așează într'un fotoliu. Te rog... Am să te îngrijesc ca un sclav... Imi dai voie ?

VETURIA : Ești prea bun... dar nu trebuie să te ostenești...

MITICĂ, ampresat : Osteneală?... E cea mai mare bucurie ce mi se poate dăruia... Ii pune perne la spate. Uite așa... să te odihnești bine... Alte perne sub picioare. Și coala... piciorușele d-tale... Aduce un taburet și se așează. Iar robul d-tale va veghia și va căuta să-ți ghicească dorințele și va fi fericit când va putea să-ți le îplinească...

VETURIA, zâmbind : Prea mă răsfeți, domnule Ionescu... Și pe urmă nici nu mai am nimic... Vrea să se scoale.

MITICĂ, reținând-o : Nu... te rog... mai lasă-mi un moment plăcerea de a veghea la picioarele d-tale... Am visat atât de mult clipa asta încât nici acum nu-mi vine a crede că s'a realizat aeva...

VETURIA : Ai fost totdeauna amabil, dar mai mult nu pot !

MITICĂ, îndurerat : Firește, cum să poți d-ta, fiica lui Harincea, văduvioara încântătoare a baronului

erou, să te cobori până la bietul de mine care îmi împletesc visurile și speranțele numai din privirile d-tale? Imi dau seama, evident... Deaceea nici n'am îndrăznit să-mi ridic ochii până la d-ta... Și totuș m'am umilit atâta de dragul d-tale! Dacă n'ar fi decât stăruințele de a pătrunde în apropierea d-tale în ciuda disprețului prea puțin ascuns al părinților d-tale până mai deunăzi...

VETURIA, protestând : Vai, cât ești de nedrept!... Neîncrederea încă nu e dispreț... Și-apoi trecutul a... trecut, iar azi, slavă Domnului, nu te poți plânge din partea mamei....

MITICĂ : Și totuș în fața d-tale am rămas acelaș...

VETURIA, cochet : Nu...

MITICĂ, apucându-i mâna : O, ce cuvânt dulce!... „Nu...“ Mai spune odată... te rog, te implor...!

VETURIA : Nu...

MITICĂ, decepționat : Ai [schimbat tonul. Am înțeles.... Te joci cu mine... cu inima mea... Era natural. Mi-am făcut prea multe iluziii...

VETURIA : Nu mă joc cu d-ta, nici nu mă gândesc !

MITICĂ : Ba da, știu bine... Uitasem o clipă că între noi e o prăpastie...

VETURIA : Prăpastie? Nu pricep...

MITICĂ : Adică nu vrei să pricepi că între noi se află el, Garofoiu...

VETURIA : Oo...

MITICĂ : Știam, vorbește doar toată lumea că ești promisă lui... Firește, Garofoiu e un bărbat eminent, o figură strălucită în magistratură. Are viitor mare și calități minunate. În fața lui nu pot decât să mă închin...

VETURIA : Domnul Garofoiu e amabil, ca și d-ta...

MITICĂ : O, ca mine... Poate eu ca el, căci el are în Dogariu un apologist pe lângă d-ta, permanent, pe când eu n'am decât detractori !

VETURIA, fără intenție, simplu : Mă crezi atât de copilă încât să mai mai am nevoie de călăuză în afacerile mele sentimentale ?

MITICĂ : Nu, dar când ți se șoptește în fiecare zi că el e așa de bun, că e așa de frumos, că... de piatră să fii și tot te înmoi !

VETURIA, foarte corect : Ei bine, fiindcă insiști atât, am să-ți spun că toate svonurile de logodnă sânt premature...

MITICĂ, vesel : Adevărat ?... A, atunci încă nu mi s'au spulberat toate speranțele... Dacă mi-a fost îngăduit să aud din gura d-tale o veste atât de... O, cât mă simt de fericit !

VETURIA, privindul uimită : Dar asta nu înseamnă că...

MITICĂ, entuziast : Nu, nu... N'ai să mă poți opri să sper în sufletul meu, să cred că-ți va fi milă de iubirea mea și că odată, cândva, oricât de târziu, vei apleca mâna d-tale caldă peste nădejtile ce s'au cuibărit în inima mea... Veturia face un gest. Nu, te implor, nu-mi risipi credința ! Fii bună pe cât ești de frumoasă...

VETURIA, s'a sculat confuză : Domnule Ionescu... te rog...

MITICĂ, stăruitor : Să nu mă iubești... Ar fi prea mult... Te implor numai să-mi dai voe să te iubesc eu, în taină, ca și până acuma, mult, nemărginit de mult, cum te iubesc de când te-am întâlnit..

VETURIA, ferindu-se : Domnule Ionescu, te rog, lasă-mă... Nu mai știu ce să-ți răspund... E rău ce

faci... și ce fac eu... Te rog... Dă-mi haina și aide să plecăm înapoi la teatru. Serbarea trebuie să fie pe sfârșite și mama are să se supere că am lipsit...

MITICĂ, supus, ținându-i haina : Da... serbarea... Vai, sânt atât de nenorocit, atât de...

VETURIA, cu spatele la el ; încet : Mi-e frig...

MITICĂ, înfășurând-o cu haina, o sărută pe ceafă.

VETURIA, speriată : Ce faci?... A, domnule...

SCENA XXI

ACEIAȘI, BRIHAC

BRIHAC, vine din fund, vesel cu țigara în gură, cu ochii în manuscrisul ce-l ține în mână. Când a ridicat privirea, a văzut pe Mitică sărutând-o și se oprește uimit : O, pardon...

VETURIA, înfășurată în haină, fără să fi auzit pe Brihac, aruncă o privire supărată și disprețuitoare lui Mitică și ese repede în stânga.

MITICĂ, a zărit pe Brihac ; încet : Ce vrei, zevzecule?... Ii întoarce spatele și aleargă după Veturia, murmurând. Doamnă... te rog... te rog...

BRIHAC, vine până în față, uitându-se după ei ; își aruncă ochii pe manuscris, citește indignat : „Virtuoasele fiice ale Ardealului martirizat...” Revoltat. Ce lume, ce lume ...

CORTINA

ACTUL AL DOILEA

Hall în casa avocatului Harincea.

Ușă mare în fund, intrarea generală ; altă ușă, mică, alături.
În dreapta două uși spre apartament. Două ferestre în stânga,
una cu balcon.

Mobilă veche, bătrânească, stil Biedermeier.

După-amiază!

SCENA ÎNȚAI

HARINCEA, DOGARIU, TURTUREANU

HARINCEA, puțin disprețuitor : Șezi, onorate domnule Turtureanu, și spune ce vânt bun te mai aduce pela noi? Domnul Dogariu nu se supără...

DOGARIU, cu spatele : Nu... din parte-mi...

TURTUREANU, a pus pe masă o geantă voluminoasă ; cu vădită emoție comercială : Vă mulțumesc, coane Lațibaci, sânteți foarte gentil... Numai oameni superiori, ca d-voastră și d. Dogariu, pot înțelege misiunea noastră națională și ne ajută să purtăm greaua sarcină întru mărirea și înălțarea neamului românesc în România-Mare !

HARINCEA : Ești tare în complimente, parcă le-ai fi învățat pe dinafară... Păcat că nu-s și eu așa de tare în răspunsuri...

TURTUREANU, umflându-se : Mă rog, fiecare cu specialitatea lui... Reluând tonul. D-voastră, ca mare și înflăcărat român patriot, încurajați toate inițiativele frumoase și naționale în acest colț al țării care a suferit atâtea veacuri jugul dușman și unde e nevoie de toate eforturile cinstite spre a putea recâștiga supremația românească...

HARINCEA, întrerupându-l : Ia să vedem mai scurt despre ce este vorba ?

TURTUREANU, puțin ofensat : Tocmai, nu vreau să vă răpesc mult timp, ș'apoi mi se pare că între-

rupsei o convorbire cu d. Dogariu... Dacă n'ar fi în joc lucruri de mare importanță pentru propășirea culturii naționale, nici nu mi-aș fi permis... Scormonind în geantă. Fiindcă, să vedeți, cum desigur ați auzit... Scoate din geantă un pachetel. Am găsit... Uite... Peste trei săptămâni sosește în orașul nostru marele artist Vasilescu-Herodot, în turneu oficial, cu trupa lui subvenționată de ministere, să dea aici numai două reprezentații extraordinare... Cunoașteți, firește, pe Vasilescu-Herodot ?

HARINCEA : Nu.

TURTUREANU : A, se poate ? Păcat... E un artist desăvârșit, ceva... Gest. Pot să vă asigur și mă puteți crede, sânt doar specialist și mare cunoscător de teatru, că Vasilescu-Herodot e admirabil și a fost societar la Teatrul Național, afară de asta e și prieten intim cu prietenul nostru comun Mitică Ionescu, și are ca parteneră pe celebra Silvia Popescu, fostă la Teatrul Național din București și cea mai frumoasă femeie din România-Mare, un talent... ah ! Gest de admirație.

HARINCEA, indiferent : Da ?

TURTUREANU, încurajat : Da... se prevede un succes cum nu s'a mai pomenit pe-aici... Deaceea v'am și rezervat cea mai faină loje de avantscenă pentru ambele reprezentații... Oferă biletele.

HARINCEA : Nu, mulțumesc, nu iau...

TURTUREANU, consternat : Imposibil să mă refuzați tocmai d-voastră... Pentru arta națională trebuie să facem toate sacrificiile!... Nevăzând nici un îndemn. Imi pare foarte rău, dar nu insist. Desigur aveți motive. O să regretați... Eu sânt mulțumit că mi-am făcut datoria și profit mai bine de ocazie să vă ofer

ceva ce văd că vă lipsește și n'ar trebui să lipsească... S'a uitat pe pereți. Portretele familiei regale, coane Lați baci... E o chestie de mândrie națională să se afle iubiții noștri suverani în toate casele românești... Iată, niște portrete superbe în culori, de cel mai mare pictor român... foarte ieften... Am furnisat la toate autoritățile, nu din astea, firește, ci o calitate mai ordinară... astea le-am comandat special pentru boeri distinși... N'am la mine originalele, că-s prea mari, dar vă puteți face o idee după carta poștală...
Ii dă carta.

HARINCEA: Frumos...

TURTUREANU, iar se avântă: Și deasemenea portretele miniștrilor... admirabil reușite, executate de fotografii curții regale. Orice bun român, indiferent de culoare politică, e dator să aibă pe pereți figurile oamenilor mari care cârmuesc România-Mare... Uite pe ministrul de interne, distins bărbat, nu?... Și cel dela comerț, și cel...

HARINCEA: Dar dacă eu nu fac deloc politică?

TURTUREANU: Atât mai bine, sănateți cu toate guvernele...

HARINCEA: Mi se pare însă că te-ai sculat cam târziu, prietene!... Guvernul se zice că e pe ducă; să așteptăm până vine altul!

TURTUREANU: Nu-i rău să aveți un suvenir chiar dela guvernul de azi, oricât ar fi de păcătos...

HARINCEA: Mă lipsesc de suvenir... Poate guvernul de mâine...

TURTUREANU: Să-l aducă Dumnezeu mai repede, să aibă mai multă grijă și de noi care muncim pentru izbânda neamului. Nu-i așa, domnule Do-

gariu?... Ton comercial. Va să zică, coane Lați baci, vă opresc câte o piesă din fiecare, nu-i așa?

HARINCEA: Nu, amice, nu...

TURTUREANU: Nu-mi închipui să ies cu mâna goală din casa d-voastră ospitalieră, spun pe onoarea mea, coane Lați baci, și vă rog foarte mult, în numele culturii naționale...

HARINCEA: Regret, dar de data asta...

TURTUREANU, luând o poză: Atunci nu mai insist și chiar îmi pare rău... Iacă, domnilor, deaceea nu progresează artele românești și rămânem inferiori în cultură față de neamurile străine!

HARINCEA, cōncediindu-l: Înțeleg durerea d-tale, dar....

TURTUREANU, foarte ironic: În orice caz vă mulțumesc pentru sprijinul ce l'ați dat artei românești... Am onoarea să vă salut cu respect!... Ese țanțoș prin fund.

SCENA II

HARINCEA, DOGARIU

DOGARIU: Ei, ți-a plăcut?

HARINCEA: Sânt obișnuit cu apostolii!

DOGARIU, cu imputare: Firește, pe d-ta te amuză, în realitate însă e revoltător ca...

HARINCEA, intrerupe: Dragă Miroane, iar ai de gând să-mi ții un mic curs de morală patriotică, te văd... Dar azi, te rog, scutește-mă, n'am chef de lucruri care îmbătrânesc. Nu sânt moralist și pace! Eu n'am să îndrept lumea, dealfel nici lumea pe mine...

DOGARIU: Casa d-tale a ajuns un fel de loc de

întâlnire a tuturor apostolilor care intră și ies aici ca la cafenea... Pe mine lucrurile astea mă jicnesc adânc!

HARINCEA, *inviorat*: Pe mine deloc, îți jur, Miroane!... Sânt niște oameni foarte amuzanți când îi cunoști mai bine... Am observat că în general oamenii mai puțin morali sânt mai distractivi. Deaceea și regătenii care vin pe-aici, cu cât sânt mai puțin scrupuloși, cu atât sânt mai simpatici... Zău așa, Miroane! Degeaba te burzuluiiești... li ocărâm noi în spate, îi afurisim când ne păgubesc, dar mai bucuros stăm de vorbă cu ei decât cu cei de treabă, serioși, gravi și corecți, nu-i așa? Dacă ne-ar fi venit numai regăteni integri, Ardealul, care niciodată n'a fost o provincie prea veselă, ar fi devenit o țară ca Norvegia de tristă și de cinstită. Din fericire am început să fim și noi mai meridionali, să trăim mai fără zgardă...

DOGARIU, *uluit*: Te ascult și nu-mi vine a crede că aud pe Harincea, omul care mai curând și-ar tăia o mână decât să facă măcar în gând o incorectitudine. Toate astea însă, înțeleg, sânt numai pentru a justifica legăturile d-voastră cu Ionescu...

HARINCEA: Ce vrei, să-mi scoată vorba că sânt regionalist?... Apoi n'am nici un motiv să regret legăturile cu Ionescu; dimpotrivă am făcut o plăcere nevastei mele... Ea, cu principiile aristocratice...

DOGARIU, *ironic*: Ionescu o mai fi și aristocrat? Te pomenești?!

HARINCEA, *jovial*: Nu știi?... Nici eu, dar ne-a spus el că după mamă descinde dela Ștefan cel Mare, iar după tată dela Mihai Viteazul...

DOGARIU: Și d-ta crezi?

HARINCEA: Dacă Elsa crede, de ce n'aș crede și eu, mai ales că nici nu mă costă nimic...

DOGARIU: Lați baci, mă uimești... Atunci o fi adevărat și că aveți de gând să măritați pe Veturia cu Ionescu?

HARINCEA: La urma urmelor pentru ce nu? Dacă Elsa îl agreează...

DOGARIU, reținut: Și Veturia?

HARINCEA, serios: Să ne înțelegem: n'am spus că vreau să dau pe Veturia, nici n'ar fi în căderea mea. Am zis doar că se prea poate să vrea nevastă-mea...

DOGARIU: Și cum rămâne atunci Garofoiu? Era ca și logodnicul Veturiei...

HARINCEA: Ții să mă vâri cu orice preț în încurcături, Miroane? Ești un tip imposibil! Nu-ți spuneam eu că oamenii prea cum se cade sânt plicticoși?

SCENA III

ACEIAȘI, D-NA HARINCEA

D-NA HARINCEA, intrând radioasă din dreapta: A, ce om încântător Ionescu ăsta! Nici baronul n'a fost așa de galant. Degeaba se vede că-i os de domn, de la bietul Ștefan cel Mare și Sfânt... Se închină ceremonios. Inchipuiește-ți, Lați dragă, adineaori Veturia a primit iar un coș de flori, splendid! Azidimineață unul, acuma al doilea... Și asta uite-așa, neconținut, de două săptămâni. E superb! Veturia, mititica, e palidă de emoție...

DOGARIU, mirat: Veturia primește flori dela Ionescu? Nu mi-ați spus nimic...

D-NA HARINCEA, înțepată: Ce întrebare? Uitându-l;

către Harincea. Și să vezi, Lați, câtă discreție aristocratică : „Omagii devotate — Ionescu“. Simplitatea asta e ceva princiar... Credeam că ați isprăvit de vorbă, că vreau să-ți arăt coșul, Lați... L'am pus în salonașul Turiei...

HARINCEA : Merg bucuros... Cu Miron am sfârșit. Dealfel nici n'am vorbit decât mărunțișuri...

DOGARIU : Din mărunțișuri însă a mai rămas o chestie asupra căreia trebuie să mă lămuresc cu d-ta, Elsa neni !

D-NA HARINCEA, indiferentă : Bine, vorbim mai târziu, acum veniți să vă arăt coșul. Sânt atât de mișcată că nici nu te-aș putea asculta...

HARINCEA, grăbit : Așa-i, Elsa scumpă... Aïdem, Miroane !

DOGARIU, stăruitor : Te rog, Elsa neni... D-ta știi că Garofoiu vine aici demult pentru Turia ?

D-NA HARINCEA, rece : Da ? Despre el vrei să-mi vorbești ? Crezi că-i așa de urgent ?

DOGARIU : Da, în urma încurajării d-voastră... D-na Harincea protestează. Ba da, l'ați încurajat, mărturisesc eu... Deaceea l'am îndemnat și ne-am înțeles să vie azi să vă ceară pe...

D-NA HARINCEA, consternată : Azi ?... Auzi, Lați !

DOGARIU : Eu am venit înainte să vă pregătesc.

D-NA HARINCEA, infuriindu-se : Bine, dar cine te-a autorizat să... Cântând să se stăpânească. Știi, Miroane, că noi te iubim ca pe copilul nostru și ți-am răbdat multe, fiindcă ești companistul lui Lați, dar dacă te apuci să complotezi cu un oarecare...

DOGARIU : E procuror, va să zică nu un oarecare ! Și complotul, dacă este, s'a urzit cu aprobarea tacită a d-tale !

D-NA HARINCEA, indignată : Aprobarea mea ?... Auzi, Lați ? Pentrucă am tăcut, zice că noi am aprobat ca un fecior de popă...

DOGARIU : Și d-ta ești fată de preot, Elsa neni!... D-na Harincea tresare de indignare. Dar am ținut numai să vă previn. Nu-mi plac echivocurile. Trebuie să limpezim situația. Atât mai rău dacă d-ta ești încântată de aristocraticul Ionescu!

D-NA HARINCEA : Inzadar cauți să-l ironizezi cum l'ai batjocorit totdeauna. Sper că pot fi mulțumită când mi se oferă perspectiva de a avea ginere pe un coborâtor din familie domnească... Nu-i așa, Lați ?

DOGARIU : Cum văd, d-ta ești hotărâtă și n'aștepti decât să binevoiască domnul Ionescu ? Prea bine, să mergi până la capăt și pe urmă voi ști ce am de făcut !

D-NA HARINCEA, scandalizată : Uite, Lați, că ne și amenință ! Tu n'ai demnitate ? Lui Dogariu. Ai început să te crezi stăpân în casa noastră... Lui Harincea. Bravo, Lați, frumos tovarăș ți-ai luat ! Către Dogariu, disprețuitor. Garofoiu... Mi-a spus mie Ionescu cine ți-e Garofoiu și cum umblă numai după zestrea Turiei...

SCENA IV

ACEIAȘI, SERVITOAREA, apoi GAROFOIU

SERVITOAREA, din fund : Domnul procuror Garofoiu...

D-NA HARINCEA : Poftim, ce încurcătură ! Acuma ce facem ? Sculându-se. Lați, primește-l tu, că doar ești bărbat !

HARINCEA, gata s'o șteargă : Eu ?... Doamne ferește !

D-NA HARINCEA, pornind spre dreapta : Atunci să-î spue că nu sântem acasă...

DOGARIU, liniștit : Am să-i spun că erați aici...

D-NA HARINCEA, mândră : A, vrei să mă intimidezi? Către servitoare. Poftește pe domnul... Servitoarea ese în fund. Pe mine nici Lați nu m'a putut intimida, deși mi-e bărbat legiuit!

Intră Garofoiu din fund, îmbrăcat în negru. Toți au surâsuri pe față.

GAROFOIU, zâmbind încurecat : Mă iertați, poate că ora e nepotrivită... Sărut mâna, doamnă !... Lați baci...

D-NA HARINCEA, afabil : Deloc... Ne face mare plăcere...

GAROFOIU, bucuros : Nu știu cum să vă mulțumesc...

D-NA HARINCEA : Șezi, domnule Garofoiu, colea, lângă mine!

GAROFOIU : Mulțumesc... Se așează. Primirea aceasta atât de cordială și mai ales acumă când am nevoie de atâta îndemn și... Eroic. Trebuie să știți că iubesc pe d-na Veturia mai mult decât orice în lume. Miron știe mai bine c'a fost confidentul nostru... Poate că sânt prea îndrăzneț și prea... Și tocmai am venit să vă cer d-voastră...

D-NA HARINCEA : Te ascultăm, dar n'am înțeles ce anume... ?

GAROFOIU : N'ați înțeles că iubesc pe Veturia ? O, dar martor mi-e Dogariu aici de față că... Și de aceea îmi permit, cu tot respectul, să vă rog mult, din toată inima, să-mi dați mie de soție pe Veturia !

D-NA HARINCEA, după o mică pauză, cu o privire spre Dogariu : Cererea d-tale ne onorează mult, dar ne pune și într'o situație delicată, fiindcă nu ne-am

așteptat la ea... Dogariu protestează. Adică oarecare aluzii ne-a făcut Miron, firește, dar n'am avut putința să ne gândim serios și nici cu Turia n'am stat de vorbă...

DOGARIU : Turia îl iubește. Mi-a mărturisit mie.

D-NA HARINCEA : Eu nu mă pot mulțumi cu garanția ta, Miroane, să mă ierți ! Altfel vorbește fata cu tine, oricât ați fi de prieteni, și altfel cu mine, mama ei, femeie ca și ea... Nu-i așa, Lați?... Incât, domnule Garofoiu, n'aș putea să-ți dăm un răspuns acum...

GAROFOIU : Sigur, sigur... dar o speranță...?

D-NA HARINCEA : Noi, când spunem o vorbă, ne place s'o și ținem... Trebuie să ai răbdare, să așteptăm, să vedem, să ne...

DOGARIU : Și cam cât timp o să dureze astea ?

D-NA HARINCEA, enervată : Vrei să te însori d-ta cu Veturia de te amesteci mereu ?

DOGARIU, zâmbind : Imi plac lucrurile clare...

GAROFOIU, speriat : Miroane, te rog...

DOGARIU : In loc de amânări fără rost, socotesc că ar fi mai bine să chemăm aici pe Veturia și s'o întrebăm imediat ! Eu primesc hotărârea ei ; cred că și Garofoiu ?

GAROFOIU, spăimântat : Crezi tu, Miroane?... Poate, că totuș ar fi mai bună amânarea ?

D-NA HARINCEA, triumfătoare : Foarte înțelept, domnule Garofoiu !

DOGARIU : Fie atunci și o amânare, dar cu termen !

D-NA HARINCEA, ironic : Se vede că ești avocat : vorbești parcă ar fi un proces...

DOGARIU, cu intenție : Știi bine că e un proces...

D-NA HARINCEA, iar mâniașă, stăpânită : Ei bine, eu nu mărit pe fata mea cu termen, mă iartă !..

Amabil, către Garofoiu. Fii sigur că vom cumpăni bine propunerea d-tale...

GAROFOIU: Vă mulțumesc, doamnă, și voi aștepta cu încredere și îmi permit să sper că...

DOGARIU, întrerupând: Am isprăvit?

GAROFOIU, blând: Da... Sânt mulțumit... Doamnă, vă rog să transmiteți complimentele mele d-nei Veturia... Ii sărută mâna.

DOGARIU, sărutându-i mâna: Cu mine însă n'ai sfârșit, Elsa neni... Eu nu mă mulțumesc cu atât de puțin...

D-NA HARINCEA, zâmbind acru: Bine, bine, bătaiosule! Amândoi dau mâna cu Harincea și ies prin fund.

SCENA V

HARINCEA, D-NA HARINCEA

D-NA HARINCEA, izbucnind indignată: Câtă imperțință, Doamne! Mă mir cum l'am putut răbda?...

HARINCEA: E foarte îndrăzneț, dar e tânăr și trebuie să-i trecem cu vederea...

D-NA HARINCEA: Numai tu ești de vină că s'a făcut atât de obraznic, numai tu, Lați, să știi! Fiindcă nu l'ai pus la locul lui dela început... Așa mi-a făcut și odinioară cu baronul: că-i ungur, că-i stricat, că-i brutal, că o să ne disprețuiască românii...

HARINCEA, timid: Baronul n'a fost tocmai un model de bărbat...

D-NA HARINCEA: Parcă tu ești model!... Și el baremi era baron!... Schimbând tonul. Eu te sfătuesc să te desparți de băețoiul ăsta, Lați dragă... Biuroul tău se poate lipsi de dumnealui...

HARINCEA, speriat: Imposibil! Biuroul nostru e

de fapt biuroul lui. El lucrează, el îl conduce... Nu se poate!

D-NA HARINCEA, cu dispreț: Bine ai ajuns, n'am ce zice, dacă te duce de nas unul ca el, pe tine, Harincea...

HARINCEA: Ai dreptate, Elsa dragă, dar nu te mai supăra acuma...

D-NA HARINCEA: Să nu mă supăr când sânt călcată în picioare de toată lumea și n'am cine să mă apere?... Vai, Lați, Lați, tristă soartă mi-a fost hărăzită... N'am avut și eu norocul să mă ia un aristocrat veritabil, nu unul ca tine... A, măcar Veturia să nu aibă soarta mea!... Dacă ar da Dumnezeu să o ceară Ionescu, știu că ar fi fericită!... Doamne, Doamne!... Aducându-și aminte, înviorată. Hai, hai să vezi ce coș i-a trimis, Lați dragă!... Cu obrăznicile lui Miron am și uitat de coș... Vino! E superb, numai crini și... Au eșit amândoi pe ușa a doua în dreapta.

SCENA VI

SERVITOAREA, MITICĂ, BRIHAC

În clipa când ies soții Harincea, se aude soneria. Servitoarea apare din ușa dreaptă-fund, dispăre pe ușa mare în fund și revine îndată, urmată de Mitică și Brihac.

SERVITOAREA: Vă rog să luați loc... Am să vestesc numai decât pe...

MITICĂ, complectând apăsător: Pe doamna Harincea, fetițo!

Servitoarea ese în dreapta.

MITICĂ, agitat: Jenică, Jenică, dacă ai bănuiești ce emoție am...

BRIHAC, întunecat: Te cred!

MITICĂ, fără a-l asculta: A, Jenică, o să dăm o lovitură, dacă-mi ajută Dumnezeu, nici nu-ți închipuie!

BRIHAC, grav: Te înșeli. Știu!

MITICĂ, plietisit: În definitiv de ce te-ai luat acuma după mine? Te ții așa de pulpana omului... Du-te, băete, și-ți vezi de treburi că eu am aici afaceri particulare... Fii mai discret!

BRIHAC: Sânt foarte discret, dar am să-ți vorbesc!

MITICĂ: Ești smintit?... Acuma vrei să-mi vorbești, în loc să-mi fi spus pe drum ce aveai?... Ascultă Jenică, tu n'ai bun simț!

BRIHAC: N'am, pentrucă sânt om cinstit...

Servitoarea reapare.

SERVITOAREA: Doamna vă roagă să așteptați numai două minute...

MITICĂ: Da... Mulțumesc...

Mică pauză. Servitoarea aranjează o mobilă și ese pe ușa fund-dreapta.

MITICĂ, agitat: Aide, șterge-o, Jenică, să nu te găsească aici d-na Harincea...

BRIHAC, încăpățânat: Nu plec înainte de a-ți vorbi! E o chestie de mare urgență... E în joc onoarea ta și a mea!

MITICĂ: Lasă, puiule, acuma nu-i vreme de onoare...

BRIHAC: Mitică, e o imposibilitate morală să faci ce vrei să faci!... Tu nu te poți însura cu fata lui Harincea!

MITICĂ, râzând: Ia fugi de-aici! Serios. Știi că ai devenit agasant, Jenică! De două săptămâni îmi bați capul cu Coca și cu Harincea, ba că i-ai prins

sărutându-se, ba că Harincea n'o slăbește deloc, ba că Coca îi face ochi dulci... Apoi bine, n'am eu alte griji decât să ascult lamentările tale ?

BRIHAC : Cum, e femeea ta... iubita ta !

MITICĂ : Isprăvește, Jenică ! Nu mă face pe mine confidentul geloziiilor tale !

BRIHAC : Geloziiile mele ?... Crucindu-se. Mitică, ești spăimântător de cinic !... Auzi, el trăiește cu Coca și...

MITICĂ : Da, eu trăesc cu ea și tu ești gelos... Ridicol !

BRIHAC, revoltat : Eu, ridicol !... Fiindcă d-ta vrei să te însori cu fata omului care vrea să fie amantul amantei d-tale ?

MITICĂ : Ai, sfârsește, Jenică !... Poate să pice d-na Harincea și n'am poftă să te găsească aici... Umblă sănătos ! Il duce de mână până la ușa din fund.

BRIHAC, rezistând ușor : Eu îmi fac datoria de amic...

MITICĂ : Altădată, băete... Du-te cu Dumnezeu !

L'a scos afară.

SCENA VII

D-NA HARINCEA, apoi MITICĂ

MITICĂ, singur ; aleargă la o oglindă, se aranjează.

D-NA HARINCEA, apare din dreapta planul întâi ; e mai gătită, ca pentru primirea unui oaspe select ; foarte zâmbitoare : Vai, domnule Ionescu, te-am făcut să aștepti...

MITICĂ, sărutându-i mâna cu efuziune : Scumpă doamnă...

D-NA HARINCEA : Profit de ocazie să-ți mulțumim, și în numele Veturiei, pentru florile atât de gingașe...

MITICĂ, cu poză : Stimată doamnă, fiindcă ați pronunțat un nume sfânt și adorat, am să vă mărturisesc îndată că vizita mea, poate inoportună, e prilejită tocmai de doamna Veturia !

D-NA HARINCEA, cu mirare prefăcută: Veturia?...

MITICĂ, patetic și volubil : Să nu mă descurajați, doamnă ! Mi-ați dat atâtea dovezi de bunăvoință că acum orice gest mi-ar zdrobi inima... N'am cutezat până azi să vă vorbesc despre taina cea mai scumpă ce o mângâi demult în suflet, dar... Cu pasiune. Doamnă, iubesc pe scumpa d-voastră Veturia !... Nu de eri-alaltăeri ! O ador de luni de zile, de când m'a apropiat de ea toată gingășia firii mele și am simțit că numai ea poate să-mi dăruiască fericirea la care și eu am dreptul, ca orice om... Mă cunoașteți, doamnă, v'am mărturisit tot ce privește situația mea familiară. Poate că descendența mea nu e destul de strălucită pentru o familie mare ca a d-voastră, poate că nici averea mea modestă nu e vrednică de luat în seamă, dar mă bizui pe o comoară pe care nimic în lume nu o întrece, pe iubirea mea înflăcărată care se crede îndeajuns de puternică spre a face pe Veturia femeia cea mai fericită !

D-NA HARINCEA, mișcată : O, domnule Ionescu, cererea d-tale m'a mișcat de nici nu știu... Te-ai gândit oare destul de bine la pasul pe care vrei să-l faci ?

MITICĂ : De luni de zile numai gândul acesta mă stăpânește, doamnă, și-mi dă speranțe...

D-NA HARINCEA : Poate d-ta crezi că Veturia are cine știe ce zestre ?

MITICĂ, întristat : Nu mă jicniți, doamnă, cu astfel

de presupuneri, vă rog!... Mă interesează Veturia și numai Veturia!

D-NA HARINCEA: Vai, domnule, pari atât de hotărât, de... M'ai și uluit!

MITICĂ: Cuvintele acestea poate vor să acopere un-refuz... oh!

D-NA HARINCEA, repede: Deloc, dimpotrivă, domnule Ionescu... Eu, noi dăm cu bucurie consimțământul... Am toată încrederea că Veturia noastră dragă va fi fericită cu d-ta...

MITICĂ: Atunci, doamnă, mai am o singură rugămintă: să chemați pe Veturia și s'o întrebați aici, în fața mea, fără a o mai pregăti! Înțelegeți bine că răspunsul ei spontan are să-mi pecetluiască definitiv soarta... Dacă ea mă va respinge, voi avea măcar mângăerea că d-voastră ați fost îndurătoare!

D-NA HARINCEA, sunând: Sânt așa de confuză, domnule Ionescu... crede-mă, așa de... Servitoarea apare din fund. Poftește, fetițo, pe doamna mică...

SERVITOAREA: Bine, doamnă... Ese în dreapta.

MITICĂ, sentimental: În câteva clipe se va decide rostul vieții mele... O, ce clipe cumplite!

D-NA HARINCEA: Aceeași emoție o simt și eu, domnule Ionescu! Nu vrem să influențăm hotărârea ei, ținem numai s'o știm fericită... Veturia însă e fată cuminte...

MITICĂ: Vă mulțumesc, scumpă doamnă, pentru cuvintele de încurajare... Sânt un balsam pe rana inimii mele, o nădejde de bine...

D-NA HARINCEA: Dacă nu te-am cunoaște cât ești de serios, aș fi îndoită... Spun drept că eu una mai mult țin la neamul omului. Situațiile și averile se pot face, nașterea însă e dela Dumnezeu...

SCENA VIII

ACEIAȘI, VETURIA, apoi HARINCEA

VETURIA, intră din dreapta : M'ai chemat, mamă?...
A, domnul Ionescu ! Ii întinde mâna pe care Mitică o sărută ceremonios.

D-NA HARINCEA, delicat : Vino colea, lângă mine,
Turia scumpă... Am să-ți vorbesc lucruri foarte serioase... lea loc și d-ta, domnule Ionescu !

VETURIA, șezând cu surâs puțin ironic : Ești foarte solemnă, mamă...

D-NA HARINCEA : Turia dragă și bună, spune-mi mie drept ce părere ai despre domnul Ionescu ?

VETURIA, fără să-l privească și convențional : E simpatic...

D-NA HARINCEA : Dar dacă domnul Ionescu ți-ar cere mâna, ce-ai zice, Turia ?

VETURIA, după o mică șovăire, cam sec : Ei, atunci trebuie să fie și mai simpatic...

D-NA HARINCEA, îmbrățișând-o : Draga mea... Către Mitică. Să mi-o faci fericită !

MITICĂ, repezindu-se la mâna Veturiei : A, dragostea mea, spune, vrei, vrei?... Ții puțin la mine ?

VETURIA, rece : De ce mai întrebi, dacă...

D-NA HARINCEA, după un gest de nemulțumire spre Veturia ; lui Mitică : Dragă Ionescule, nu mai insista... Veturia e fire capricioasă, cuvântul ei însă e sfânt ca un jurământ...

MITICĂ, retrăgându-se : Nu insist, iartă-mă, iubita mea logodnică !... Icoana mea scumpă !

D-NA HARINCEA : Acuma, copii, să punem în curent

și pe Lați, ca să fie toate în ordine. Eu zic să mergem să-i cereți voi consimțământul?...

MITICĂ, fericit: Da, cum vrei d-ta și Veturia... da...

Pornesc spre dreapta planul întâi de unde tocmai apare Harincea.

HARINCEA: Ce-i, ce-i, ce-ați pus la cale de săn-teți așa de...

D-NA HARINCEA, veselă: Lați dragă, am făcut un complot...

MITICĂ, sfios: Da, mare complot...

D-NA HARINCEA, cu emoție: Domnul Ionescu ne-a cerut mâna Veturiei... Inchipuește-ți, nici nu visam...

HARINCEA: Așa?... Fără entuziasm. Bine. Dacă v'ați învoit, eu, firește, n'am nimic de adăogat, cel mult să vă dau blagoslovenia... Iacă, v'o dau! Imbrățișează pe Veturia și strânge mâna lui Mitică. Să fiți sănătoși!

D-NA HARINCEA: După chestiile sentimentale trebuie să ne gândim și la cele practice, dragii mei...

HARINCEA: În ce privește zestrea Veturiei...

MITICĂ, protestând energie: Să nu vorbim de zestre, vă rog din suflet! Nu vreau să pângăresc clipele astea sublime cu discuții materiale... Eu, har Domnului, muncesc și am atâta ca să pot ținea împără-tește o turturică!

D-NA HARINCEA: Ești foarte cavalier, dragul nostru, dar nici noi nu putem primi asemenea ofensă... Veturia are zestrea ei, nu se poate să ne înjosim!

HARINCEA: Eu aș primi înjosirea asta, dar dacă ții tu...

MITICĂ, galant, capitulează: Mă rog, dacă măicuța —

îmi dai voe să-ți zic așa?—dacă măicuța găsește o intenție jignitoare, atunci...

D-NA HARINCEA: Nu zic că ai intenția, dar în fața lumii noi am apare micșorați; s'ar găsi oameni să ne acuze chiar de sgârcenie!

MITICĂ: Doamne ferește, dacă-i așa, am să mă sacrific... Eu însă aveam de gând să vă cer ceva mai mult... o zestre morală! Fiindcă odată ce mă căsătoresc, vreau să mă stabilesc definitiv aici, să devin ardelean adevărat...

D-NA HARINCEA, entuziasmată: Asta dovedește și mai mult că ești într'adevăr omul pe care l'am dorit... Vino se te îmbrățișez! Il sărută pe amândoi obraji. Nu mai încape îndoială că noi îți vom da tot sprijinul. Lați nu face politică; vei face d-ta în locul lui. Vei fi deputat! Altă slujbă nu-ți trebuie. Vorbești frumos, ca toți regătenii, ești cult și inteligent: peste câțiva ani trebuie să ajungi ministru! Dar firește, cu ai noștri, nu cu cei are te-au trimis aci!

MITICĂ, patetic: Din momentul când am devenit ardelean, voi ști să lupt pentru drepturile acestei provincii oropsite!... Trebuie să se sfârșească regimul colonial!

HARINCEA: Să nu uiți totuș că ești omul ministrului!

MITICĂ, falnic: Nu-i datorez nimic. El îmi datorează mie tot. I-am făcut aici un partid, l'am ales... căci eu l'am ales... Când voi deschide eu dosarale...

D-NA HARINCEA, către Harincea: Ce te amesteci, Lați? Tu ai fost totdeauna slab... Lasă-l pe el, că-i mai energic!

SCENA IX

ACEIAȘI, MIHAI, urmat de SERVITOARE

SERVITOAREA, căutând să oprească pe Mihai care dă buzna din fund: Nu se poate, creștine, nu pricepi? Întâi trebuie să te...

MIHAI, grăbit, cu importanță: Sărut mâna... Apropiindu-se de Mitică. Dom'director, o telegramă dela domnul ministru!

MITICĂ, mânios: Cum dai așa buzna, Mihăiță, și cine ți-a spus să vii cu prostii?...

MIHAI, întinzând telegrama: Nu, dom'director, e o telegramă adevărată... A adus-o chiar factorul și mi-a spus că e foarte urgentă!

MITICĂ, luând telegrama; stăpănit: De ce vorbești neîntrebat?... Hai, șterge-o!

SERVITOAREA, către Mihai care ese rușinat: Nu ți-am spus să te astâmperi că... Dispar amândoi prin fund.

MITICĂ, rupând telegrama: Iertați-mă... Iși aruncă ochii. A căzut guvernul!... Citește. „Guvernul căzut. Vino imediat București, primejdie postul tău“...

HARINCEA, ușurat: Uf, slavă Domnului! Bine că l'a luat Dumnezeu! Cum o fi căzut, de bună voie ori a fost trântit!

MITICĂ: Aș, ce bună voce... Partidul ăsta nu pleacă până nu-l alungă lumea cu pietre!... Am să-mi prezint demisia, să fiu complet liber pe mișcările mele...

HARINCEA: Dacă e vorba să-i dăm sprijin într'a-devăr serios, trebuie isprăvit cât mai repede cu logodna, să aibă omul un titlu în fața alegătorilor!

D-NA HARINCEA : Da, atunci facem diseară o masă pentru câțiva intimi, iar după masă fixăm și data logodnei oficiale și putem vorbi despre toate... Către servitoarea care a apărut în fund. Ce-i ?

SCENA X

ACEIAȘI, SERVITOAREA

SERVITOAREA : Mă rog, domnul prefect cu domnul primar doresc să vorbească urgent cu domnul nostru...

D-NA HARINCEA : Stai puțin... Către ceilalți. De sigur că aveți chestii de politică și pe noi nu ne interesează...

MITICĂ : O fi primit și prefectul vestea căderii...

D-NA HARINCEA : Atunci noi cu Veturia și cu Ionescu ne retragem să mai vorbim...

HARINCEA : Ba pe el lasă-mi-l aici... Dacă-i vorba de politică, să fie și dânsul...

D-NA HARINCEA : Bine zici, Lați... Atunci rămâi și la revedere !... Să nu uiți să aduci diseară și pe Coca... Înainte de a pleca, mai treci să ne vezi !

VETURIA, rece : La revedere domnule...

MITICĂ, sărutându-i mâna : Domnule... De ce ești așa rece cu mine ?

D-NA HARINCEA : Lasă că se încălzește ea mai târziu... La revedere... Mergând spre ușa din dreapta, încet către Veturia. Cum poți fi așa de nepoliticoasă cu el? Iea seama, Turia, că asemenea partidă nu se află decât odată în viață...

Au dispărut amândouă.

HARINCEA, către servitoare : Poftește pe domni...

Servitoarea ese în fund.

SCENA XI

HARINCEA, MITICĂ, PREFECTUL, PRIMARUL, TURTUREANU

HARINCEA : Vezi, am vorbit de toate, numai despre sora d-tale deloc... Dacă ar afla, ar avea tot dreptul să se supere că am fost nedelicați...

MITICĂ : Coca e fată bună. Se supără greu și-i trece iute...

Intră din fund Prefectul, Primarul și Turtureanu.

HARINCEA, întâmpinându-i : Servus!... S'a întâmplat ceva grav, se cunoaște după înfățișarea voastră... Am aflat și noi... Către Turtureanu. Ei vezi, apostole, că mă păcăleam cu portretele ?

TURTUREANU, modest : Asta-i soarta tuturor miniștrilor... să cază !

PREFECTUL : Va să zică știi, Lați, vestea ?

PRIMARUL, tragic : Ce catastrofă pe bietul de oraș !

HARINCEA : Nu-l plânge, Harambașa ! A îndurat orașul catastrofe și mai mari, au trecut și tătarii, și tot s'a refăcut...

PREFECTUL : Nu, Lați, situația e foarte serioasă ! Dogariu a fost chemat telegrafic la București. Probabil va fi numit prefect în locul meu. Dacă vine, cât e el de pătimăș, ar fi în stare să facă cine știe ce lucruri care să compromită toată reputația Ardealului...

PRIMARUL : Asta ar fi ceva nemai auzit!...

PREFECTUL : Am venit la tine, care nu te ocupi de politică și deci ești obiectiv, să ne sfătuim, să...

HARINCEA : Miron nu prea știe de glumă...

PREFECTUL : Pe tine însă te ascultă...

HARINCEA: Ei, nu totdeauna... Pe urmă acuma voi avea și eu oarecare nevoi cu dânsul, vă spun cinstit. Viitorul meu ginere are să fie deputat și deci ne trebuie concursul prefectului...

PRIMARUL: Care ginere?

HARINCEA, arătând pe Mitică: Uite dânsul!

PREFECTUL, mirat: Ionescu?

TURTUREANU, aproape în acelap timp: Adevărat, Mitică... Zi, s'a făcut? Ei bravo, felicitările mele și să trăești!... Il îmbrățișează sgomotos.

HARINCEA: Da, chiar adineaori s'a întâmplat, încât vedeți...

PREFECTUL: Ce surpriză! Către Mitică. Sincere gratulări!... Unde mai pui că ai scăpat și de opoziție!

PRIMARUL, strângându-i mâna puternic: Dragă domnule director, te gratulez din inimă!

PREFECTUL, reluând un ton oficial: Acuma că s'a încheiat definitiv guvernarea asta pe care voi ați socotit-o nefastă — și azi îmi dau seama că ați avut mare dreptate — cred că ar fi momentul cel mai bun să strângem toți rândurile, să ne dăm mâna și să salvăm Ardealul și chiar țara întregă! Iată eu, în numele organizației noastre, declar că am fi bucuroși să ne întoarcem înapoi la matcă!

MITICĂ, spre Harincea: Ideea n'ar fi rea?

HARINCEA: Intrebarea e dacă primește Dogariu?

PRIMARUL: Cum să nu primească, doar toți sântem frați români!

HARINCEA: Dar voi sânteți frați sătui, Harambașal... Miron are principii, cu renegați, cu transfugi...

MITICĂ, sentențios: Nu există transfugi și renegați

în politica serioasă bazată pe realități! Când îți pică în poală o întreagă organizație, e un câștig!

HARINCEA: Toate astea e mai bine să le discutați cu Dogariu că el e...

PREFECTUL: Cu Dogariu sau cu alții, dacă o fi nevoe, ideea însă vrem să o realizăm negreșit, fiindcă e izvorâtă din cel mai fierbinte patriotism! Deaceea doream să avem și sprijinul tău, dragă Lați...

HARINCEA: Eu ce voi putea, voi face, dar să nu contați numai pe mine... Dealtfel vreme este destulă până la nouile alegeri, așa că...

PREFECTUL: În orice caz îți mulțumesc, Lați! Să trăești și să-ți trăiască familia! Cordială strângere de mâini.

PRIMARUL: Bine zici, Daraban, să nu uităm să gratulăm pe Elsa neni și pe Veturia!

PREFECTUL: Ne dai voe, Lați dragă?

HARINCEA, amabil: Imi faceți plăcere... Vă conduc...

Ese în dreapta cu Prefectul și Primarul.

SCENA XII

MITICĂ, TURTUREANU

Mitică a făcut câțiva pași în urma celorlalți, apoi se oprește.

TURTUREANU, tocmai vrea să-l oprească: Mitică... o vorbă...

MITICA, întorcându-se: Tocmai îmi adusei aminte că trebuie să aranjez ceva special cu tine, Guță...

TURTUREANU, frecându-și mâinile: Ești grozav, Mitică, înaintea ta trebuie să scoată pălăria toată lumea... Încă odată, să trăești și pe curând să te vedem și ministru!

MITICĂ, măgulit: Până acolo mai este, oho...

Ton comercial de convingere. Dar i-ascultă, Guță, în depeșa despre căderea guvernului, Popescu mă cheamă urgent la București... Eu, vezi bine, acuma nu mai pot pleca. Dealtfel postul nici nu mă mai interesează. Ai auzit cu urechile tale că viitorii mei socri țin negreșit să mă facă deputat... Vrei să mergi tu?

TURTUREANU: Cum nu... Chiar asta era să-ți spun și eu. Aș avea interese. Dacă vine vre-un om de treabă la ministerul nostru, aș încerca să mă mai salt și eu puțin...

MITICĂ: Foarte înțelept te-ai gândit... Lista noului guvern se va cunoaște până ajungi la București și ai să vezi ce se poate. Vorbești și cu Popescu... Ar fi bine să vii tu în locul meu...

TURTUREANU: Sânt mulți flămânzi, de... Dacă am găsi vre-o proptea mai solidă...

MITICĂ: N'ar fi rău să iei cu tine și pe Coça...

TURTUREANU: Ar fi minunat, numai să vrea dânsa. O femeie frumoasă și deșteaptă ca ea deschide toate ușile și înmoaie multe rezistențe. Dar când va afla că te însori, aoleu!

MITICĂ: Apoi tocmai, încă nu trebuie să afle! Aici să mă ajutați și voi! Trebuie s'o cărăbănesc. Ocazia e perfectă. La București pe urmă îi explici, firește după ce-ți vei fi făcut afacerile, că aici nu se mai poate întoarce și că, de se încapățânează, va fi arestată și expediată la urma ei prin poliție... Am să-ți dau o scrisoare pentru ea. Nu vreau s'o las nici pe drumuri. A fost fată bună și mi-ar părea rău să rămâie mâhnită. Trebuie să ne despărțim ca prieteni...

TURTUREANU: Așa e și uman, Mitică. Apoi nu

se știe dacă nu-ți mai poate fi de folos. Viața politică are multe întorsături.

MITICĂ: Firește... Dar plecați imediat, Guță! Mi-ar fi penibil să se producă vre-o discuție sau chiar...

TURTUREANU, tăindu-i vorba: N'ai nici o grije, puiule...

MITICĂ: Vin și eu îndată, numai să-mi iau rămas bun dela familie. La revedere, dragă Guță, și să fie cu noroc!

TURTUREANU: Asemenea, Miticuță... Il îmbrățișează. La revedere!

Mitică ese repede prin dreapta, în vreme ce Turtureanu se îndreaptă spre fund.

SCENA XIII

TURTUREANU, COCA

Din fund vine Coca, urmată de Servitoarea care ese îndată.

TURTUREANU, tragic: Ai auzit, dragă? A căzut guvernul!

COCA: De-acasă până aici cel puțin zece cunoștințe m'au oprit să mă întrebe și să-mi spuie...

TURTUREANU: Popescu a telegrafiat lui Mitică să meargă numai decât la București, că-i foc. Dar el, săracul, nu mai are nici o putere...

COCA: Sigur, s'a deochiat de tot cu ăștia...

TURTUREANA: Ar trebui să iai tu afacerea în mână. Cu trecerea și iscusința ta ne-ai putea salva pe toți, Cocuțo! Eu plec cu primul tren. Am merge împreună...

COCA: Bietul Mitică, trebuie să fie foarte amărât!

TURTUREANU, insinuant: E negru de supărare și, ambițios cum îl știi, mai curând va suferi mazilirea decât să te roage să mai intervii...

COCA: Sărăcuțul de el!... Să știi că merg cu tine la București și nici să nu-i spunem, c'ar fi în stare să nu mă lase!

TURTUREANU: E în stare. E atât de ambițios că trebuie să-i faci binele cu forța!

COCA: Plec cu tine, Guță, m'am hotărât! Du-te înainte și spune Rozei să-mi pregătească valiza... Eu trebuie să vorbesc cu Veturia, să mă scuze; proiectasem o mică excursie cu trăsura până la moșia lor... Dar ce să ne mai ardă de distracții când e în joc viața bietului Mitică?

TURTUREANU: la seama să nu întârzii că trenul pleacă peste două ore!... Fii calmă, Coca! În astfel de cazuri îți trebuie sânge rece și multă, multă istețime... Mă duc și te aștept...

COCA: Bine, Guțișor, la revedere!

TURTUREANU, strângându-și mâna: La revedere... Când să iasă în fund, se întâlnește cu Brihac care intră foarte grăbit. Ai auzit, Jenică? Incep vremurile grele, Jenică! Are să-ți spuie Coca... La revedere, sânt grăbit, plecăm la București... Ese prin fund.

SCENA XIV

COCA, BRIHAC

BRIHAC, fără să iea în seamă pe Turtureanu, merge glont la Coça. Alerg după tine de un secol. Te-am căutat acasă, pe promenadă... Bine că te găsesc singură!

COCA: Știu ce vrei: căderea guvernului, tremuri că vei fi măturat!

BRIHAC, disprețuitor: Ce-mi pasă mie de guverne? Eu, ca poet, sânt omul țării, nu al guvernului!

COCA, cu bunătațe: Lasă, Jenică, n'ai grije, am hotărât cu Turtureanu: plecăm la București și nu ne dăm bătăuți!

BRIHAC, mirat: Acuma te gândești să pleci, Coca?... D-tale îți arde de fleacuri când Mitică își bate joc de tine?

COCA, se supără: Jenică, te întreci... Toată ziulica te ții numai de intrigi și de bârfeli și umbli cu minciunile de colo până colo... Taci, am auzit eu că și pe mine mă vorbești de rău la Mitică și cauți să-i bagi în cap că-mi face curte Harincea...

BRIHAC: Și nu-i adevărat? Nu v'am surprins atunci sărutându-vă?

COCA, candid: Ei și? Crezi că Mitică se supără pentru atâta?

BRIHAC: Asta se cheamă la d-ta iubire, să te săruți cu alții?

COCA, oprindu-l: Destul! Vrei să mă strici cu toți, crezând poate că așa am să te iubesc pe tine... Ei bine, înseamnă-ți cu roșu în frunte: nu vreau să te iubesc! Înțelegi românește?... Dacă ai fost tu în stare să încerci a mă pune rău până și cu Veturia, însinuând că Mitică îi face curte?

BRIHAC: Și adică nu-i adevărat?

COCA, nervoasă: Ești odios, Jenică! Am auzit de unii oameni că sânt egoiști și agasanți când iubesc, dar ca tine mai rar!

BRIHAC, plângător: Coca, mă jicnești! Mitică nu ține la tine...

COCA, își astupă urechile: Acuma spune ce vrei...

BRIHAC: Mitică umblă să se însoare cu fata lui

Harincea, auzi? Adineaori a fost aici să-i ceară mâna!

COCA: Ai terminat?

BRIHAC, strigând: A cerut-o de nevastă!

COCA, râzând: Bravo, Jenică! Pe când nunta?

BRIHAC, tragic: Nu glumi, ființă de sacrificiu, că e în joc viitorul tău!

COCA, sburdând: Dacă nu-mi spui când e nunta, n'ai făcut nimic! Oprindu-se brusc și serioasă. Ascultă, Jenică, să sfârșim! N'am chef deloc să îndur acuma aiurările tale. Peste două ore trebuie să plec pentru bietul Mitică, prin urmare încetează! Aș înțelege să-mi faci curte și tu drăguț, ca oamenii bine crescuți, dar cu astfel de lucruri...

BRIHAC, solemn: Eu nu te lingușesc, eu vreau să te salvez!

COCA: Iți pierzi vremea, Jenică... Ii întoarce spatele.

BRIHAC, o privește un răstimp în tăcere; resemnat: Bine... Mă duc... Imi pare rău de tine... Mă duc... A ajuns la ușă așteptând mereu să fie oprit. Ese.

SCENA XV

COCA, apoi HARINCEA

COCA, după o pauză: Ai plecat?... Se întoarce. Uf, bine c'am scăpat de el... Inseninată, fredonează puțin. Brusc. Nu vine nimeni?... Merge spre ușa a doua dreapta să sune; îi ese în cale Harincea.

HARINCEA, uimit și vesel: A, d-ta?... Nici nu știam... Ce plăcere! Ii sărută mâna.

COCA: M'am plictisit așteptând. Mi se pare că servitoarea a uitat să vestească pe Veturia că am venit și sânt grăbită din pricina lui Mitică...

HARINCEA: Firește... Adineaori a eșit de-aici cu prefectul și primarul. S'a aranjat bine tot!

COCA: Aici e ușor de aranjat, dar să vedem la București... Eu în orice caz plec...

HARINCEA, protestând: Nu se poate!... M'aș supăra... ne-am supăra cu toții...

COCA, drăguț și simplu: Regret, dar trebuie... pentru Mitică...

HARINCEA: Lasă-l de-acuma pe Mitică în seama noastră... D-ta gândește-te numai la mine! Știi că am o promisiune dela d-ta?

COCA: Promisiune? Dela mine?... Drăgălaș. Nu-mi amintesc.

HARINCEA: Cum uiți, șireato, când nu-ți convine? Degeaba, de mine nu scapi cu una cu două. Am să te plictisesc cu iubirea mea până vei capitula fără condiții!

COCA: Să nu-ți închipui că vei fi fără rival cu sistemul d-tale. Acum a eșit de-aci poetul Jenică Brihac care mă persecută cu amorul de ani de zile... Nerăbdătoare. Dar Veturia nu dă nici un semn de viață...

HARINCEA: Dacă servitoarea a uitat să te anunțe, am să-i dau un bacșiș regal pentru că mi-a procurat bucuria de-a mai putea schimba două vorbe cu d-ta... Sună. Am să-mi gălesc bucluc cu nevastă-mea din pricina asta, dar nu-mi pasă... Apare Servitoarea. Ai spus doamnei mici c'a venit domnișoara?

SERVITOAREA: Vai, iertați-mă, am uitat, uita-m'ar moartea... Aleargă și ese în dreapta.

HARINCEA: M'a trimis să-i comand personal, pentru masa de diseară, două torturi cu inițiale și să-i aduc răspuns grabnic...

COCA, glumeț : Bine ar face să te ocărească, să te sature de ștregării !

HARINCEA : N'am să-ți procur plăcerea asta fiindcă, uite, am fugit... Îți sărut mânușita ! O face. Te previn însă că pe viitor n'o să mă mai încred în promisiunile d-tale !

COCA, râzând: Ești incorijibil !

Harincea ese.

SCENA XVI

COCA, D-NA HARINCEA, VETURIA

D-NA HARINCEA, intră din dreapta planul întâi cu Veturia; văzând pe Coca veselă la oglindă : Uite, cum se bucură și ea, drăguța !... Bună ziua, Coca scumpă ! Vino să te sărut, de-acuma ești și tu copila noastră ! O sărută. A, copii dragi, ce fericită sânt !

VETURIA, îmbrățișând-o, cu o răceală în bucurie : Coca dragă, renunțăm la plimbarea noastră. Diseară trebuie să se fixeze data logodnei și înțelegi că...

COCA, săgetată : Ce logodnă ?

D-NA HARINCEA, radioasă : Logodna lor... Trebuie să fii și tu la masă, neapărat, i-am și spus frățiorului...

COCA, nedumerită : Te logodești tu, Veturia ? Și nu mi-ai spus o vorbă până acuma... Atât de puțin mă iubești ?... Cu cine ?

VETURIA : Vai, parcă ai fi cu totul străină, Cocuțo !... Cu fratele tău...

COCA, tăgăduind din cap : Cu Mitică ?... Nu se poate!... Mitică a cerut pe Veturia ? Ei, în persoană ?

D-NA HARINCEA, puțin vexată : Doar nu-ți închipui că prin pețitoare ?

COCA, luptându-se : Mitică ?... Dar ar fi grozav !

D-NA HARINCEA, luminată : A, am înțeles... Mă miram cum să nu te fi înștiințat deloc el care-i așa de respectos pentru bunele tradiții. Acuma știi. A vrut să ți facă o surpriză mare și plăcută, și noi i-am stricat efectul... Bland. Chestia însă nu e așa de gravă cum ți se pare ție în naivitatea ta de fecioară. Fratele tău...

COCA, se scoală, izbucnind : Ce frate, doamnă ? Nu mi-e frate ! Mi-e amant. doamnă, înțelegi ! Amant ! Amant !

VETURIA, cade pe un scaun : Amant?... Mamă, ai auzit ? Nu e soră, e amanta lui...

D-NA HARINCEA : Turia, te rog, nu-ți pierde cum-pătul... Biata fată nu știe ce spune...

COCA, întărâtată : V'ați învoit cu toții să vă bateți joc de o biată femeie...

D-NA HARINCEA, demnă : Domnișoară, stăpânește-te ! Te afli în casa mea și...

COCA, retezându-i vorba : Ce-mi pasă mie de casa d-tale dacă mi-ați ademenit pe omul căruia i-am dat ce-am avut mai bun în sufletul meu !

D-NA HARINCEA, mai aspru : D-ta să te răfuești cu omul d-tale care ne-a înșelat și pe noi...

COCA, dârz : A, crezi că așa ați scăpat de mine ? Nu, am să stau aici și am să spun tuturor cât sufer !

VETURIA, bland : Coca, te rog, crede-mă pe mine, eu nu l'am dorit, eu m'am împotrivit cât am putut...

D NA HARINCEA : Turia !

VETURIA, continuând : Eu țineam la altul, tu știi, că doar ne-am destăinuit de atâtea ori... Ș'apoi de unde să bănuiesc că tu... Erai doar sora lui...

COCA, potolindu-se brusc : Da, da... aveți dreptate... eram sora lui... sigur... Eu sânt vinovată... Dar l'am

iubit atâta! Și el m'a înșelat, m'a în... Eu care vream să plec la București, să mă cerșesc pentru dânsul ca și alte dăți... A, mi-e și silă!... Și cât l'am iubit, ticălosul! Cade plângând domol pe un scaun.

D-NA HARINCEA, îmblânzită puțin: Poți fi fără grije, domnișoară, că nu ți-l iea nimeni. Are să-ți rămâie tot d-tale!

COCA, revenindu-și: Nu-mi mai trebuie, doamnă, s'a sfârșit! Am crezut într'însul, în cinstea lui măcar față de mine... Cum să mai iubesc pe un om care a vrut să mă înșele atât de urât? Nu! nu!

D-NA HARINCEA: O să vă împăcați...

COCA: Niciodată!... Desperată. Mai bine mă încurc cu Jenică!

D-NA HARINCEA, cu adânc dispreț: Sau poate așa...

COCA, înduioșată: El, săracul, m'a prevenit și nu l'am ascultat... Mergând spre fund. Cât sânt de nenorocită! Ese.

SCENA XVII

D-NA HARINCEA, VETURIA, apoi HARINCEA

D-NA HARINCEA, desmetecindu-se: Ce-a fost asta, Turia?

VETURIA: O mare rușine, mamă!

D-NA HARINCEA, înfuriindu-se: Amanta! Și ne-a prezentat-o drept soră! Și ne-a lăsat să ne împrietenim cu ea, să se tutuiască cu tine, s'o tutuiesc și eu! A!... Iți dai seama, Turia, cine e femeea asta? O cocotă bucureșteană, Turia!

VETURIA, sincer: Și totuș era drăguță și bună!

D-NA HARINCEA: Toate cocotele sânt bune și drăguțe, altfel n'ar putea fi cocote... Zdrobită. Draga

mea, sântem compromiși ! Ce o să zică lumea când se va afla ?

VETURIA : Eu ți-am spus, mamă, destul, să fim cu băgare de seamă și să nu ne grăbim...

D-NA HARINCEA : Vrei să-mi faci imputări, Turia, pentrucă ți-am găsit un om de neam mare ?

VETURIA : D-ta știai bine că țin la Garofoiu și totuș l'ai îndepărtat !

D-NA HARINCEA : Turia, ai început să te răzvrătești împotriva mamei tale ?

VETURIA : Te-am ascultat orbește și vezi unde am ajuns...

D-NA HARINCEA : Unde?... Apoi dacă vorbești așa, stai să discutăm serios, Turia ! Să judecăm cuminte și ai să vezi că de fapt, în toată afacera asta, Ionescu n'are o vină tocmai așa de mare... O ușurință de holteiu, nu mai mult ! La urma urmelor toți bărbații sânt ticăloși până se însoară, unii chiar și mai târziu ; de ce să năpăstuim numai pe Ionescu ?

VETURIA : Dar ne-a înșelat, mamă !

D-NA HARINCEA : Ne-a înșelat... A greșit. A, firește, a greșit... Dar cui să-i dea prin minte că un băiat de neam așa de strălucit să facă asemenea prostie ? Cum n'am observat noi deloc că sora asta e o cocotă ? Redobândindu-și siguranța. Toate, toate sânt însă numai din vina lui Lați ! El ni i-a adus în casă...

VETURIA : Poate că nici el n'a știut...

D-NA HARINCEA : Cum să nu deosebească un bărbat pe o cocotă de o fată cinstită, și mai ales el care e atât de afemeiat ? Dar nu s'a interesat de nimic și ne-a pus în contact cu o femeie stricată...

Uite, draga mamei, cum îți zdrobește viitorul însuș tatăl tău!

HARINCEA, vine din fund, mulțumit, frecându-și mâinile: S'a aranjat, Elsa dragă! I-am desemnat chiar eu modelul, un V și un M... M'a asigurat cofetarul că iese ceva foarte șic... Rămâne acuma să mai invităm câteva persoane selecte, de pildă pe generalul...

D-NA HARINCEA, izbucnind tragic: Ce-ai făcut, om nechibzuit ce ești?

HARINCEA, perplex: Cum, Elsa, nu m'ai trimis tu la torturi?

D-NA HARINCEA: Isprăvește, Lați, că mă scoți din fire! Nu-ți mai bate joc de suferințele bietei fete! Te-ai gândit ce faci când ai consimțit așa de lesne să dai pe Veturia din casă?

HARINCEA: Te-am lăsat să hotărești tu...

D-NA HARINCEA, indignată: Eu?... Auzi, Turia? Acuma zice că eu am ales pe omul care-și prezintă amanta drept soră!

HARINCEA, mirare falsă: Ce spui?... Ionescu?

D-NA HARINCEA, triumfătoare: Da, Ionescul d-tale!

HARINCEA, scuzându-se: Dragă Turia, crede-mă că eu...

D-NA HARINCEA, oprindu-l sever: Destul! Fii cel puțin cavalier și nu te scuza!

HARINCEA: Adevărat, în definitiv ce ne pasă nouă de soră-sa, dacă el e om de treabă? Toți tinerii au amante...

D-NA HARINCEA, intrerupându-l: N'ai inimă când pronunți astfel de vorbe urâte de față cu fata d-tale... Turia scumpă, să ne retragem că tatăl tău nu-ți respectă durerea cum nu m'a respectat nici pe mine niciodată!

HARINCEA: Atunci anulăm consimțământul și contramandez masa de astă-seară și torturile cu inițiale?... Bine!

D-NA HARINCEA, disprețuitor: Contramandează nu-mai masa, nu fii fără socoteală cum ai fost totdeauna!

VETURIA: De ce numai masa? Ce mai vrei, mamă?... Să nu mai contezi pe supunerea mea...

D-NA HARINCEA împăciuitoare: Lasă, Turia, ai încredere în mine, în experiența mea...

VETURIA: energic: Nu, mamă, eu am sfârșit comedia!

D-NA HARINCEA: Taci, taci, Turia dragă... Către Harincea. Pretexțează vre-o boală sau ceva... Iea bine seama, ușurelule, că e în joc reputația familiei... Vino, Turia scumpă! Imi face rău nepăsarea acestui tată denaturat! Ese țanțoșă cu Veturia în dreapta.

HARINCEA, blând: Cu tine nici cum nu iese omul la capăt... Văzându-se singur; din ce în ce mai răstit spre ușa pe care a eșit d-na Harincea. Ai să mă superi până în cele din urmă... M'am săturat de cicăleală! Te-am răbdat destul și te-am iertat! Ei, dracii dracilor! Oprindu-se satisfăcut; mică pauză; zâmbind își freacă mâinile. Bravo! A eșit superb!... Cu pasiune. A, Coca, Coca, a mea ești!

C O R T I N A

ACTUL AL TREILEA

Biuroul de cartiruri civile și militare.

Ușă în stânga, planul întâi. Două uși în dreapta; în planul întâi intrarea generală.

Un biou mare la mijloc; alt biou, mai mic, în stânga. O canapea în colțul stâng. Portretele familiei regale.

SCENA INTĂI

MITICĂ, BRIHAC

MITICĂ, către Brihae care tocmai intră din stânga ; întâmpinându-l, agitat : Spune, Jenică, spune că mor de nerăbare!... Ai vorbit chiar cu Coca ? Ai convins-o ? Cedează ?

BRIHAC, a mers până la biroul din mijloc unde-și aruncă pălăria ; sobru și triumfător : Vine !

MITICĂ, îmbrățișându-l furtunos : Ești un prieten neprețuit, dragă Jenică !... Ți mulțumesc... Dar trebuie să știu tot, tot ! E doar a patra zi de când mă svârcolesc ca șoarecele în cursă... Dacă n'a vrut ea nici să-mi dea drumul în casa mea, de-am fost silit să dorm la hotel ?

BRIHAC : Ai rănit-o adânc... Ești un criminal !

MITICĂ : Eu iubesc pe Coca și, dacă mă însor, nu înseamnă că mă despart de ea. Insurătoarea e chestie de politică...

BRIHAC : Eu, cinstit ca totdeauna, țin să te anunț că dela Coca să nu mai aștepți nimic. Nu te mai iubește. Iubește pe altul !

MITICĂ, artificial : Nu-mi sfâșia inima, Jenică !... Pe cine?... Tu știi?... Spune-mi !

BRIHAC, mândru : Pe mine !

MITICĂ : Ți-a spus ea ?

BRIHAC, foarte mișcat : Mi-a mărturisit, plângând

pe umărul meu, că totdeauna numai pe mine m'a iubit... *Compătimitor*. Imi pare rău de tine, Mitică, dar pasiunea amorului e suverană!... Consolează-te! Fericirea mea nu e egoistă. Avem să te ajutăm să uiți!

MITICĂ: Bănuiam că tu n'ai să mă lași pradă desnădejdiei. Deaceea am și făcut apel la tine. Fiindcă pe Coca am pierdut-o iremediabil, baremi să nu pierd și pe fata lui Harincea...

BRIHAC: A, mai speră?... Ești optimist, de... Eu m'am întâlnit eri nas în nas cu Harincea, l'am salutat cu respect și s'a făcut că nu mă vede... Din pricina ta, desigur!

MITICĂ: Eu cred că și ei mai așteaptă o modalitate de împăcare... Am motive, Jenică, ascultă!... După scandalul cu Coca, Harincea mi-a trimis vorbă că masa a fost contramandată, înțelegi? Atât: masa...

BRIHAC: Atunci de ce nu te-ai dus să te explici? Așa ar fi fost corect...

MITICĂ: Nu mă puteam explica cu ei până ce nu aveam mai întâi o explicație cu Coca!

BRIHAC: Ori cum trebuia să găsești o formă de scuze sau ceva, să nu rămâe cu impresia că...

MITICĂ: Poate că totuș e mai bine așa, Jenică, ascultă-mă pe mine!... Dealtfel mi se pare că afacerea n'a luat proporții, cel puțin n'am auzit nimic prin oraș... A venit bine și căderea guvernului. Oamenii nu mai au timp să se ocupe de cancanurile familiare... Cum vezi, Jenică, mi-a rămas porțița întredeschisă. Totul atârnă de Coca și de tine...

BRIHAC: Eu te servesc bucuros cât voi putea...

MITICĂ: Servindu-mă, te servești și pe tine, Jenică, să vezi... Dacă eu mă însor cu Veturia, scapi și tu definitiv de un concurent!

BRIHAC, mișcat : Ești cavalier, Mitică, mersi!.. Spune-mi ce să fac și fac!

MITICĂ, mulțumit : Uite, puiule, tu, abil cum ești, ai putea să sondezi puțin familia Harincea, înțelegi?... Te duci, eventual ca din partea mea, le spui că trecutul unui bărbat n'are nici o importanță, că tu știi cât de mult iubesc pe Veturia, că de patru zile de când n'am văzut-o sânt aproape să mă sinucid de dor și de durere... Poți chiar să adaogi, știi ca să le facem mai multă impresie, că eu n'am mai primit să stau de vorbă cu Coca și că m'am mutat la hotel înadins ca să nu mai fiu nici sub un acoperiș cu ea... Insfârșit înțelegi tu, lucruri de efect!

BRIHAC : Bine, și pe urmă?... Dacă mă întrebă de ce n'ai mai dat pe-acolo?

MITICĂ : Atunci vii cu argumentele psihologice, că doar ești poet, Jenică!

BRIHAC : Dar dacă Coca te-a zugrăvit în așa hal că oamenii nici nu mai vor să audă de tine?

MITICĂ : Ei vezi, aici avem nevoie de Cocuța... Bine, nu mă mai iubește, dar m'a iubit și deci poate să-mi facă, ultima dată, un serviciu pentru care să-i fiu recunoscător toată viața!

BRIHAC : Ea ce-ar putea să-ți mai ajute?... Bănuitor. Iți dai seama că eu, iubitul ei, nu voi permite nici un gest care să...

MITICĂ, repede : Nu, firește... Nu-i cerem decât să îndulcească puțin ceeace o fi spus atunci într'un moment de mânie! Atât și nimic mai mult! Să le spuie, de pildă, că sânt un băiat cinstit, de familie mare... Ea e deșteaptă și știe cum să vorbească încât să nu iasă scăzută. Totul e să nu rămân nici eu scăzut, înțelegi?

BRIHAC : Bine, așa îi dau voe!... Dar stai, crezi că Harincea o s'o mai primească?

MITICĂ : Aici e cuiul, Jenică! Sânt sigur că nu vor primi-o în casa lor. Urmează dar să se întâlnească într'un loc neutru. Uite, aici e biuroul car-tiruirilor civile și militare. Poate veni oricine. E la dispoziția publicului...

BRIHAC : Are să fie greu, foarte greu...

MITICĂ : Deaceea te rog pe tine care ești deștept și...

BRIHAC : Sânt foarte deștept, dar o să fie extrem de greu!

MITICĂ : Totuș trebuie încercat... Dacă izbutim, vom fi toți fericiți. Trebuie să izbutim!

SCENA II

ACEIAȘI, COCA

COCA, intră din stânga, se oprește după câțiva pași, fără să se uite la Mitică; rece : Ce mai dorești cu mine!

MITICĂ, repezindu-se la ea, îi sărută mâna : Coca, iartă-mă... Sânt un nemernic... Nu vreau nimic, dar te implor să nu mai fii supărată!

COCA retrăgându-și mâna și întorcându-se cu fața în altă parte : E zadarnic, domnule! Ce-a fost nu se mai întoarce... Iubesc pe altul!

BRIHAC, umflându-se : Pe mine!

MITICĂ, apropiindu-se : Cum să mă uiți așa de repede?... Vrea s'o îmbrățișeze. Ciulică, te rog...

COCA, refugiindu-se la Brihac : Jenică, apără-mă de acest domn necunoscut!

BRIHAC, desfăcând brațele țanțoș : Domnule, nici c'o floare să n'o atingi! Se află sub scutul meu și nu permit!

MITICA : Va să zică s'a sfârșit, tot ?

BRIHAC, falnic : Nu ți-am spus, Mitică ? Crezi că eu spun palavre ?... Dar în amintirea vechei noastre prietenii, am să rog eu pe Coca să-i fie milă de tine și să te ajute...

COCA : A, dacă mă rogi tu...

BRIHAC, amoros și oerotitor : Da, Cocuță.. E băiat bun... A fost măgar, dar e băiat bun !

COCA : Să nu cumva să-mi vorbească însă de dragoste !... Oprește-l tu, Jenică, să-mi pomenească de amor !

BRIHAC, amenințător : Ai auzit, Mitică ?

MITICA : E sentința mea de moarte, dar mă supun...

BRIHAC, către Coca, îngăduitor : Ascultă-l, puiule drag... te rog eu... Fă pentru mine... Către Mitică. Până atunci eu mă reped să încerc ce-am vorbit, Mitică... lea bine seama : nici o vorbă de amor !... Către Coca, sărutându-i mâna. La revedere, Cocuță ! Și fii mai drăguță cu el săracul... Tare e amărât ! Ese în dreapta.

SCENA III

COCA, MITICA

COCA, bănuitoare : Unde l'ai trimis ?

MITICA : E un băiat de inimă, ciulică ! Merită să-l iubești !

COCA, ironic : Cine ți-a spus că-l iubesc și ce te privește pe d-ta ce fac eu ?...

MITICA : Toate aparențele sânt împotriva mea...

COCA : Era să plec fără să te mai văd, dar Jenică îmi spuse că ești foarte nenorocit și, în amintirea iubirii mele, care a fost sinceră și cinstită, vreau să

mai fac pentru d-ta un gest, ultimul... Știu că asta n'are să-ți sporească regretele după mine, știu, degeaba cauți să protestezi, te cunosc prea bine...

MITICA, apropiindu-se amoros: Ciulica dragă, cum să te conving că te iubesc?

COCA, cu dispreț: Nu mai începe cu pasiunea d-tale prefăcută, că mă scârbești și plec fără să te mai ascult!

MITICA, supus: Dacă ești așa de ireductibilă, iată mă abțin... Spune-mi atunci ce ai vorbit deunăzi la Harincea, când te-ai supărat?

COCA: Ce-ți pasă?

MITICĂ: Nu te întreb ca să-ți răscolesc amintiri penibile, dar trebuie să știi, ciulică scumpă, că sânt pierdut dacă se strică logodna, cu desăvârșire pierdut!

COCA, disprețuitor: Da?

MITICĂ: Mi se prăbușește toată situația pentru care am muncit și din pricina căreia am fost ingrat și față de tine! N'am decât o singură eșire: Să mă însor cu...

COCA: Din partea mea ești liber...

MITICA: Jenică s'a dus să caute o apropiere, dar norocul meu e în mâna ta!

COCA: Cum, să mă duc iar acolo?... Niciodată!

MITICA: Nu să te duci, nu... Jenică vrea să aranjeze o întâlnire, poate chiar pe mâine... Dar presupunând că el nu izbutește, tu poți face mult prin Harincea... Știu că-ți cam ciupea curte...

COCA, tresărind înviorată: Da...

MITICA: Dacă i-ai vorbi...?

COCA: Numai să nu-i fie frică să vie, de bătrâna?

MITICA: La biurou, aici?... Vine sigur!

COCA : Bine. Am să-l chem. Dacă vine...

MITICĂ : Vine... Uite colea telefonul...

COCA : Atunci tu pleacă... Du-te!

MITICA : Am plecat! Ese în dreapta.

SCENA IV

COCA, apoi MIHAI

COCA, stă pe gânduri câteva clipe, apoi iea receptorul telefonului : Allo... Dați-mi cinci pe cinci, casa domnului Harincea, da!... Pauză. Allo? Domnul Harincea?... Chiar nenea Lați baci? Eu sânt, da... O, foarte supărată, sigur... Nu pe d-ta... D-ta ai fost totdeauna drăguț... foarte drăguț... Aș vrea și eu să-ți vorbesc înainte de a pleca... A, sânt absolut hotărâtă să plec de-aici... Nu știu dacă voi pleca singură, depinde... să vedem... Bine, să vorbim, firește că doresc, deaceea te-am și chemat... În biuroul lui Mitică... sânt singură... Da, te aștept, dacă nu întârzii... Dela d-voastră poți veni în două minute... Iacă, mă uit la ceas... La bună vedere...! Inchide telefonul.

O pauză.

Coca se plimbă de ici-colo, apoi se drege, etc. Sună. Intră din dreapta Mihai.

COCA : Ascultă, Mihăiță...

MIHAI : Ordonăți. duduia...

COCA : Știi că eu mă întorc la București?

MIHAI : Nu... Nu mi-a spus nimic conu Mitică...

COCA : Plec singură, Mihăiță... Ei, și mi-ar trebui să-mi împacheteze cineva lucrurile, să mi le ducă la gară, să le încarce cu băgare de seamă în vagon... Iau un vagon întreg!

MIHAI : Da ce vrei să duceți într'un vagon întreg ?

COCA : Cum ce ? Toată casa ! Toate lucrurile-s ale mele...

MIHAI : Nu știu ce are să zică conu Mitică dacă-i lăsați casa goală, de... Mi se pare că ați avut o neînțelegere că conașul nici n'a dat pe-acasă... Se scarpină în cap : De...

COCA : Apoi d'aia și plec. Ne-am supărat de tot...

MIHAI : De, ce să zică eu... bine nu-i...

COCA : Poate nu crezi că-s lucrurile mele ?

MIHAI : Eu vă cred, dar fără ordinul domnului director...

COCA, mâniașă : Aide, că ești idiot, băete... Mă și mir cum mi-a venit să stau de vorbă cu un...

MIHAI : Nu vă mâniați, duduia, dar eu cu slujba...

Mihai ese bombănind în dreapta.

SCENA V

COCA, apoi HARINCEA

O pauză. Se aude în dreapta, afară, glasul lui Harincea.

MIHAI, în ușa, făcând loc lui Harincea să intre : Domnul director a eșit nițel, dar este doamnișoara...

HARINCEA, intrând grăbit și ostenit : Bine... prea bine... Mihai dispăre. Sânt exact?... Uităndu-se la ceas. Au trecut mai mult de două minute?... Mi-am luat doar pălăria... Bastonul l'am uitat...

COCA, întinzându-i drăgălaș mâna : Ești foarte exact. Asta îmi dovedește că ții puțintel la mine !

HARINCEA : Puțintel?... Ce vorbă-i asta?... Enorm țin, Coca, mai mult decât enorm ! Ii sărută lung mâna. Dacă d-ta ai ține numai pe sfert, eu m'aș declara mulțumit !

COCA, *cochet*: Mai știi?

HARINCEA: Ai fi găsit o formă să-mi demonstrezi că într'adevăr ții, de atâta vreme de când ne cunoaștem... Dar însfârșit a sosit și prilejul să repari... Imediat... Uite-așa! O sărută.

COCA, *degajându-se moale*: A, ești grăbit? Dealtfel... și eu! Vă părăsesc pentru totdeauna. Sânt sătulă până ici de Ardeal!

HARINCEA: Rău faci. Noi ne unificăm fără condiții cu regățencele. Nu prea ne plac regățenii, dar adorăm pe regățence!

COCA, *provocător*: Cui îi plac bucureștenele, poftescă la București!

HARINCEA: La mine faci aluzie?

COCA *cochet*: La cine iubește!

HARINCEA: Eu iubesc, dar ca să mă duc până la București? Ceri prea mult, Coca!

COCA: Adică îți închipui d-ta că, rămânând aici, te-ai putea întâlni vreodată cu mine fără să afle tot orașul și chiar Elsa neni?

HARINCEA: Adevărat. Dar poate născocim ceva mai bun. Bucureștii, cincisprezece ore de accelerat, e prea departe... Zău, Coca, nu e deloc practic. Trebuie să găsim ceva mai practic...

COCA: Fă-ți rost să stai și d-ta la București. Alege-te senator!

HARINCEA: N'ar fi rău, dar dacă nu fac politică?

COCA: Când iubești a avea faci orice, chiar și politică!

HARINCEA: Ar părea suspect. Trebuie motive foarte serioase...

COCA: Când iubești, găsești toate motivele!

HARINCEA, *incântat*: Coca, ești adorabilă! Să știi

că, numai grație ție, România se îmbogățește cu un om politic! Vrea iar să o sărute.

COCA, oprindu-l: Ai răbdare... Intreabă-mă întâi de ce te-am chemat!

HARINCEA: Dacă mi-ai spus neîntrebată? Amă-nuntele se vor specifica la București între senatorul Harincea și domnișoara Coca...

COCA: Pentru ceace știi, ai venit d-ta singur. Eu te-am poftit pentru altceva.

HARINCEA: S'auzim!

COCA: Pentru... Șovăind. Pentru... Mitică... Ionescu...

HARINCEA: Parcă spuneai că v'ați despărțit?... A, ștregărițo, vrei să mă tragi pe sfoară înainte chiar de a începe alianța?

COCA: Nu, crede-mă! Jur!... Dealtfel el rămâne aici! Dar e prea nenorocit... Trebuie să iubească foarte mult pe Veturia dacă, pentru ea, m'a înșelat pe mine care i-am fost atât de credincioasă... Are să fie un ginere să-ți facă cinste!

HARINCEA: Eu, drept să-ți spun, n'am nimic împotriva lui, dar nevastă-mea e cam supărată că ați înșelat-o, iar Veturia se simte ofensată!

COCA, foarte sincer: Am să le cer iertare și trebuie să mă ierte. Făgăduiește-mi că ai să-i vorbești! Te rog... Jenică poetul s'a și dus s'o roage... Trebuie să ne ajuți și d-ta! Imi promiți?

HARINCEA: Pentru asta venise Brihac? L'am văzut în conciliabul vehement cu Elsa, dar...

COCA, foarte drăgălaș: Promiți? Te rog...

HARINCEA: S'a admis. Nu-s capabil de rezistență. Am să încerc!

COCA, îmbrățișându-l: Promite-mi cu suflet, cu tot sufletul... E prima dovadă de iubire ce ți-o cer...

Pentru înmormântarea trecutului... În schimb am să te iubesc mult, mult!

Sânt amândoi pe Canapea.

HARINCEA: cuprinzând-o : Ai un parfum așa de îmbătător, Coca... Te iubesc, Coca, te...

COCA, sărutându-l : Urâtule drag, te iub...

Imbrățișare lungă.

SCENA VI

ACEIAȘI, D-NA HARINCEA, BRIHAC

Brihac deschide ușa din dreapta și lasă să treacă d-na Harincea.

BRIHAC, galant : Pofțiți, doamnă, sânteți așteptată !

D-na HARINCEA, înaintează demnă până la biuro ; vede pe Coca în brațele lui Harincea pe canapea ; trăznită : A, ce-i asta ? Către Brihac. De aceea m'ai adus aci?... Către Harincea, fără să mai privească spre canapea. Lați !

BRIHAC, incremenit : Coca !

Oei doi se scoală de pe canapea, uluiți. Coca face doi pași spre eșirea din dreapta, dar se oprește în față.

O pauză de perplexitate.

D-NA HARINCEA, consternată : Bine, Lați dragă, atâta ești de destrăbălat că trebuie să te găsec în brațele acestei femei ?

BRIHAC, acelaș joc către Coca : Adineaori ai jurat că numai pe mine mă iubești și acuma te prind pe genunchii unui domn ?

D-NA HARINCEA, acelaș joc : Tu, cu fată de măritat, cu nume istoric, nu te sfiești a te coborî atât de jos ?

BRIHAC, acelaș joc : Coca, Coca, îți dai tu seama că ai înșelat pe un poet al neamului ?

D-NA HARINCEA, acelaş joc : Şi încă ai găsit pentru slăbiciunea ta bolnavă tocmai pe femeea care ne-a insultat în casa noastră?

BRIHAC, acelaş joc : Mi-ai cerut să te apăr de Mitică şi, cum am întors spatele, te-ai aruncat în braţele primului venit !

D-NA HARINCEA, acelaş joc către Coca : Domnişoară sau doamnă sau ce eşti, amarnic m'am înşelat în d-ta !

BRIHAC, acelaş joc către Harincea : Femeea e slabă şi schimbătoare, aşa a lăsat-o Dumnezeu, dar bărbatul corect nu abuzează...

HARINCEA, înăbuşit ; Nu abuza, Brihac !

D-NA HARINCEA, acelaş joc : Oricât n'ai avea scrupule, nu trebuia să uiţi că...

COCA, care a ascultat cu capul plecat, izbucneşte brusc : Doamnă, m'ai plictisit ! Dacă nu-ţi place, păzeşte-ţi mai bine bărbatul ! Porneşte repede spre uşa din dreapta.

BRIHAC, se pregătea să înfrunte pe Harincea ; aleargă după ea : Coca !... Aspru. Coca !... Țipând. Coca !... Coca, fără să-l ia în seamă, ese trântind uşa. Brihac se opreşte indignat la uşă ; apoi solemn către d-na Harincea. Scuzaţi-mi, doamnă, violenţa, dar nu mai pot permite să-şi bată joc de mine ! Ese demn după Coca.

SCENA VII

D-NA HARINCEA, HARINCEA

D-NA HARINCEA, cu revoltă stăpănită : Câtă impertinenţă la o fiinţă aşa de tânără ! Mă uimeşte şi mă nmărmureşte...

HARINCEA, împăciuitor : Da, Elsa dragă, e ceva...

D-NA HARINCEA, reizbucnind : Taci, taci, taci !... Nu-

mai tu m'ai băgat în lumea asta infamă, tu m'ai făcut să sufer până și insultele unei cocote!

HARINCEA : Astâmpără-te, dragă Elsa...

D-NA HARINCEA : Ce căutai d-ta aici în brațele acestei ființe ?

HARINCEA : Dragă Elsa...

D-NA HARINCEA : Nimic!... Cum ai îndrăznit să vii aci fără știrea mea ?

HARINCEA : Îți explic tot, dar nu striga... M'a chemat să-mi comunice ceva foarte important relativ la familia noastră. Fiindcă era vorba de familie, am venit...

D-NA HARINCEA, mai potolită : Ai venit, firește, să te terfelești cu dânsa...

HARINCEA, cu mai mult curaj : Un biet bărbat nu poate refuza niciodată pe o femeie frumoasă !

D-NA HARINCEA, disprețuitor : Frumoasă !... Pentru voi frumoase sânt numai cele care vă fac ochi dulci... Adică eu nu-s destul frumoasă pentru d-ta ?

HARINCEA : Tu ești în afară de orice comparație...

D-NA HARINCEA : Apoi atunci cum ți-a venit să te tăvălești cu dânsa pe canapea?... Asta era chestia de familie ?

HARINCEA : Mi-a vorbit de Ionescu... Voia să vie la tine, să-ți ceară scuze și să-ți mărturisească sincer că atunci l'a calomniat pentru că era furioasă...

D-NA HARINCEA, triumfal : Eu v'am spus că bietul Ionescu nu-i vinovat!... O femeie care a putut să te amăgească și pe tine, om cu atâta experiență de viață... Cât trebuie să fi îndurat Ionescu dela ea ! Bietul de el !

HARINCEA : Deaceea n'o fi cutezat să-și mărturisească relațiile cu dânsa...

D-NA HARINCEĂ: Sigur! Mi-a spus și poetul. Numai așa m'am ostenit până aici. Se vede că-i simțitor și delicat la suflet și din faptul că nu s'a îmbulzit să se explice. Numai oamenii de rând umblă toată vremea cu explicații... Ar fi o greșală mare să compromitem viitorul Turiei din pricina unei femei destrăbălate!

SCENA VIII

ACEIAȘI, MITICĂ

MITICĂ, intră sfios din dreapta: Doamnă... nu știu dacă mai pot îndrăzni... Am făcut o greșală și sunt atât de amărât...

D-NA HARINCEA, întinzându-i mâna: N'ai avut destulă încredere în noi...

MITICĂ, sărutând mâna cu evlavie: E așa de greu să repari o nesocotință tinerească! Dar când în suflet purtam numai chipul Veturiei adorate, nici nu m'am mai gândit la...

D-NA HARINCEA: Mă mir și nu mă pot dumeri cum ai fost în stare d-ta, atât de distins, să iubești pe femeea ceea?

MITICĂ, amar: O clipă de ușurință mi-a adus-o în casă odată și n'am mai putut scăpa pe urmă...

D-NA HARINCEA: D-ta nici nu poți avea cu dânsa nimic comun. Trebuie să fie de obârșie foarte proastă. Imi aduc aminte acuma, chiar ne-am mirat de multe ori cu Lați și cu Veturia, că ea habar n'avea de strămoșii d-tale...

MITICĂ: A, de asta sunt sigur. Ea nici n'a auzit probabil despre Ștefan cel Mare și Sfânt... Se închină.

D-NA HARINCEA, închinându-se cu plăcere: Bine c'ai

scăpat... Firește, nu te poți mira că după cele ce ne-a făcut ființa, am socotit bine să contramandăm atunci masa hotărâtă pentru fixarea logodnei?

MITICĂ, repede: Vai, doamnă scumpă, cum să mă mir? Mă așteptam, în primul moment, spun drept, la vre-un gest și mai sever...

D-NA HARINCEA: Nimic n'ar fi fost însă mai edificator pentru mine ca scena de adineaori, aici, când am găsit pe bărbatul meu în brațele acelei femei îngrozitoare...

MITICĂ, revoltat: Nu se poate!

D-NA HARINCEA: Da, am văzut cu ochii mei, altfel nici eu n'aș fi crezut... Firește, are și Lați partea lui de vină, că s'a lăsat ademenit de ea, ca și d-ta... Dar o femeie rea e atât de periculoasă că scoate din minți și pe oamenii cei mai corecți...

HARINCEA: Imi spuse că pleacă definitiv acasă...

D-NA HARINCEA: Bine că se duce. Așa o să meargă mai neted toate. Masa de deunăzi am putea-o face și diseară, nu-i așa?

HARINCEA: Atunci alerg să comand torturile?

D-NA HARINCEA: Ștai, Lați... Azi trebuie să sosească dela București și Dogariu...

HARINCEA: Noul nostru prefect...

D-NA HARINCEA: Il poftim și pe el ca să aranjăm cu candidatura d-tale... Înșfârșit sunt multe de isprăvit!

MITICĂ: Eu n'am decât rugămintea să-mi dați voie să revăd mai înainte pe Veturia, să-i pot cere iertare pentru trecutul meu păcătos!

D-NA HARINCEA, înduioșată către Harincea: Ce delicat! Câtă noblețe de sentimente!... A, boerul tot

boer!... Către Mitică. Firește că ai s'o vezi, mai e vorbă?... Iacă, du-te acuma și vino cu ea aici...

HARINCEA: Mai bine mergem cu toții acasă, dragă Elsa! Trebuie să vezi ce zice și Veturia, că știi cât s'a îndârjit...

D-NA HARINCEA, dojenitor: Lați, nu te amesteca iar și nu mă contrazice fără rost! Dacă nu pricepi, mai bine taci! Lui Mitică. Du-te după Veturia și ia seama să fii dibaciu, contez pe d-ta!

HARINCEA: Și baremi nu ne face să așteptăm aici prea mult ca niște bieți chiriași fără căpătâi!

D-NA HARINCEA, imputare: Fii demn, Lați, pentru Dumnezeu!

MITICĂ, pornind spre stânga: Ies prin grădină că-i mai drept... La revedere! Ese.

SCENA IX

ACEIAȘI, apoi DOGARIU

D-NA HARINCEA, instruindu-l: Cum nu ești tu niciodată deștept, Lați dragă? Nu pricepi că el, poate să convingă mai lesne pe Turia între patru ochi?

HARINCEA: Exagerezi, Elsa, și pe urmă iar o să fiu eu de vină.

D-NA HARINCEA, tainic: Vrei să fii mojiu cu el, să-l indispuie de tot? Nu ajunge cât l'am mâhnit pe nedrept din pricina unei femei stricate care ție totuș...

HARINCEA, pocăit: Iacă nu mai zic nimic... Numai cu Veturia să nu aveți încurcături. Ea ți-a spus mereu că nici nu vrea să mai auză de Ionescu și că rămâne cu Garofoiu...

D-NA HARINCEA : De Turia să nu te doară capul. Ea e fată cuminte... Ce Garofoiu...

MIHAI, introducând pe Dogariu : Poftiți, domnule prefect ! Se retrage îndată cu mare plecăciune.

DOGARIU, în costum de călătorie : Aveți ceva de închiriat ? Râde. Știam că te gădesc aici, Elsa neni, dela Veturia. Dela gară, am luat doar pe Garofoiu și am mânat direct la d-voastră, fiindcă am ceva de mare preț, pentru d-ta în deosebi, Elsa neni ! Pe Garofoiu l'am lăsat să ție de urât Turiei...

D-NA HARINCEA : L'ai lăsat la noi ? Auzi, Lați !

HARINCEA : Pe mine nici nu mă mai bagă în seamă, cu toate că abia așteptam să-l gratulez...

DOGARIU : Iartă-mă, Lați băci, dar trebuie să o servesc întâi pe dumneaei... Strânge mâna lui Harincea apoi sărută zâmbind mâna d-nei Harincea.

D-NA HARINCEA : Nu știi să am nimic de lămurit cu tine...

DOGARIU : Ai uitat?... Eu nu; obiceiul mocănesc!... Deși am avut în București nesfârșite conciliabule și alergături, n'am neglijat să mă interesez de Ionescul d-tale și de surioara dumnealui...

D-NA HARINCEA : Ce surioară ? Întâi nu i-e soră ci o femeie pierdută care...

DOGARIU : Dă-mi voe voe să completez eu : care l'a lansat pe scumpul nostru Ionescu ! Scoate din geantă hârtii. Dorești poate amănunte mai ample ?

Frunzărește hârtiile.

HARINCEA : Miroane, fii cavaler !

DOGARIU : Nu, nu despre domnișoara, ci despre urmașul lui Mihai Viteazul... Va să zică... Uitându-se în hârtii... are treizeci și cinci ani, fiul unui lucrător cărămidar...

D-NA HARINCEA, consternată : Cărămi...

DOGARIU : A debutat în viața publică la un teatru de periferie ca cortinar...

D-NA HARINCEA : Cortinar !

DOGARIU : Mai târziu, făcând cunoștință intimă cu numita Coca, a devenit întreținutul ei...

D-na HARINCEA : Intreținut !

DOGARIU : În sfârșit un ministru de eri, ca să fie pe placul domnișoarei Coca, l'a trimis aci ca agent electoral și a ajuns descendentul lui Ștefan cel Mare și aproape ginerele lui Harincea...

HARINCEA : E serios, Miroane ?

D-NA HARINCEA : Imposibil ! Calomnii ! Nu poate fi Ionescu ! Trebuie să fie o confuzie !

DOGARIU, dându-i hârtiile : Elsa neni, îți ofer d-tale hârtoagele astea, să le studiezi pe îndelete. Ai să afli multe amănunte picante. Nu vreau să te plictisesc acuma cu ele. Să n'ai nici o îndoială asupra autenticității lor : mi-au fost furnisate de poliția Capitalei !

D-NA HARINCEA, luând mașinal hârtiile : Dar asta ar fi...

DOGARIU : Ar fi și chiar este un mare noroc pentru Veturia, crede-mă, Elsa neni ! Și o mai mare fericire pentru Garofoiu care merită pe Veturia !

HARINCA : Fii calmă, Elsa, fii...

D-NA HARINCEA, izbucnind : Lasă-mă, Lați, nu mă enerva ! Tu mi-ai bătut capul că e odraslă de neam domnesc...

HARINCEA, indignat : Eu ?... Elsa !

D-NA HARINCEA : Tăgăduiești ? Nu mi-ai explicat tu, ba mi-ai și citit dintr'o carte, că a existat în Moldova un voevod căruia îi zice Ștefan cel Mare ? De unde să știu eu istoria unei provincii așa de neîn-

semnate? Pe vremea mea la școală n'am auzit de postelnici și vornici și logofeți. Tu mi-ai spus că ăștia-s un fel de baroni și conți orientali. Nu-i adevărat?... Cum să se apere o biată femeie de oamenii răi dacă bărbatul ei nu e în stare?

DOGARIU: Elsa neni, ai puțința să dregi numai decât lucrurile... Vrei să măriți pe Turia cu un regățean? Iea-l pe Garofoiu!

D-NA HARINCEA: Nu, nu! Nici un regățean! Dacă un om ca Ionescu m'a înșelat pe mine care am atâta experiență...

SCENA X

ACEIAȘI, MITICĂ, apoi VETURIA și GAROFOIU

MITICĂ, intră grăbit, merge drept la d-na Harincea: Scumpă doamnă, închipuește-ți nici n'am putut pătrunde în casă... Domnița noastră mi-a trimis vorbă că are să vie cu domnul Garofoiu... Nu mai pricep nimic... D-ta m'ai trimis să...

D-NA HARINCEA, întorcând spatele cu dispreț: Că-rămidar...

MITICĂ, uimit, se uită împrejur, vede pe Dogariu: Cum? Cu o licărire. Poate că domnul prefect...?

DOGARIU: Da, chiar domnul prefect, ai ghicit!

MITICĂ, obraznic: Mi se pare că domnul prefect m'a calomniat foarte rău dacă doamna...

D-NA HARINCEA: Lați, sper că barem acum ai să mă aperi? Doar n'o să mă insulte și cortinarii?

VETURIA, intrând cu Garofoiu care e strălucitor de fericire: Ce s'a întâmplat, mamă? De ce ai trimis pe domnul Ionescu după mine? Se uită nedumerită la Mitică.

D-NA HARINCEA, sever : Te rog să nu te mai uiți la domnul... Uită-te mai bine la dămnealui ! Arată pe Garofoin.

DOGARIU, către Mitică : Am să te lămuresc îndată, dar te poftesc cu anticipație să cobori tonul, onorate vlăstar al lui Ștefan cel Mare !

SCENA XI

ACBIAȘI, BRIHAC

BRIHAC, vine vesel din stânga : A, câtă lume !... Salut, salut ! ...Felicități, domnule prefect !... Stimată doamnă, am aranjat cu Coca : tot pe mine mă iubește !... Dragă Mitică, te felicit din inimă și sânt vesel că am contribuit, prin inteligența mea, la fericirea voastră !

HARINCEA : Nu-ți cheltui zadarnic elocvența, poete ! S'a stricat !

BRIHAC : Cum s'a stricat ? Nu se poate ! Nu-i mai dați de soție pe... Ar fi păcat !

DOGARIU : Dacă nu-i viță de-a lui Mihai-Viteazul ?

BRIHAC : Ce are a face ? Mândru. Iacă, eu sânt fiu de țaran din Muntenia și totuș, prin talentul meu, am ajuns poetul neamului ! Se întoarce la Mitică. Atunci îmi pare rău, Mitică ! Condoleanțele mele ! Nu fii mândrit ! Reîncepi apostolatul !... Mai este atât de mult de făcut aici pentru întărirea conștiinței naționale !

DOGARIU, surâzător : Eu însă cred că v'ați sacrificat destul și am hotărât să închid chiar de acum biuroul de carlirui civilă și militară !

MITICĂ, ironic : Cu voia d-voastră, domnule pre-

fect, acest biurou e înființat prin decizie ministerială și deci d-voastră n'aveți puterea să-l închideți!

DOGARIU stăpânit : Totuș, cu voia d-tale, eu am să-l închid!

BRIHAC, protestând : Pardon, domnule prefect! Asta-i barbarie față de poezia română! Cum lași d-ta pe drumuri un poet care cântă vitejia și gloria neamului?

DOGARIU : Am venit să fac ordine: Incepem purificarea aici...

BRIHAC, urșuz : Totdeauna cei mici trebuie să plătească oalele sparte!

DOGARIU : N'ai frică, deabia am sosit, cei mari vor urma. Sper că până mâine predecesorul meu Daraban împreună cu primarul Harambașa vor fi la răcoare!

HARINCEA : Ce spui, Miroane? Și ei care se oferiseră să se reîntoarcă la voi cu întreaga lor organizație!

DOGARIU : Noi facem apel numai la oameni cinstiți și capabili... D-ta în primul rând, Lați baci, ești dator să ne sprijinești!

HARINCEA, tresărind : Eu?... Cum ai potrivit-o așa ?...

D-NA HARINCEA : De ce te codești, Lați, când te roagă țara să o ajuți?

DOGARIU : Elsa neni, bravo! Facem pe Lați baci, senator!

HARINCEA, supus : Bine, Elsa, dacă ții tu...

BRIHAC, eșind grav în față : Domnule prefect, am de făcut o destăinuire... Intorcându-se la d-na Harincea. Stimată doamnă, nu lăsați pe soțul d-voastră să se aleagă senator, altfel o să vă căiți amar!

D-NA HARINCEA: Cum, cum ?

BRIHAC: Coca mi-a mărturisit adineaori că domnul Harincea merge la București numai pentru ea și că are să-i cumpere casă și automobil... Domnul e rivalul meu!

D-NA HARINCEA, de sus: D-ta îți închipui că soțul meu va merge și va sta singur la București? Dar eu unde sânt și ce treabă am?... Cu-erofază. Vom merge și vom sta împreună chiar la ședințele Senatului. Lați are nevoie și acolo de sfaturile mele...

GAROFOIU, către Dogariu: Dacă vă ocupați numai de politică și de alegeri, eu cum rămân?

HARINCEA, jovial: Elsa dragă, eu zic să facem totuș masa pe care am proiectat-o pentru diseară?

D-NA HARINCEA: Iar te amesteci? Vrei să mă vări în vre-o nouă încurcătură?... Domnule Garofoiu, să nu te superi, dar mai întâi trebuie să ne informăm, să...

DOGARIU: N'ai încredere nici în mine?... Ei bine, te vestesc că Garofoiu nu e rudă cu Mihai-Viteazul, e odraslă de preot ca și d-ta!

D-NA HARINCEA, jenată: Niciodată nu te-am pomenit gentil... În orice caz logodnă nu mai facem până nu ese Lați senator!

VETURIA simplu: Atunci, mamă dragă, fiindcă tot sânt majoră, îmi permit să poftesc eu diseară pe viitorul meu logodnic!

DOGARIU: Bravo, Turia! Vrea să-i sărute mâna; Garofoiu se îmbulzește să-i ia locul. A, tu erai?... Poftim, e dreptul tău!

GAROFOIU, sărutând mâna: Sânt fericit!

D-NA HARINCEA, indignată: Turia, ce înseamnă asta? Pe mine nici nu mă întrebi dacă îți dau voe?

BRIHAC, către Veturia, galant : Domniță, să-mi dai voe să-ți prezint diseară din parte-mi o superbă romanță de logodnă, inedită... A început să-mi umble prin cap și sper s'o aștern pe hârtie până la vremea mesei...

DOGARIU, văzând pe Mitică așezat comod într'un fotoliu : Tot aci erai ? Credeam că-ți faci bagajele ?

MITICĂ, sfidător : Așteptam să sfârșiți tocmelile...

SCENA XII

ACEIAȘI, TURTUREANU

TURTUREANU, intră din dreapta, solemn, bine îmbrăcat : Bună ziua ! Ce onoare, prea stimate domnule prefect ! Să vede că ați venit dela gară direct aici Am ? călătorit împreună, dar nu m'ați observat... Dealtfel și eu doar m'am primenit puțin și am alergat să-mi iau postul în primire dela prietenul Ionescu...

DOGARIU : Ce post ?

TURTUREANU, zâmbitor : Direcția acestui biurou...

DOGARIU : Aici?... Nu se poate î

TURTUREANU : Am ordinul de numire în buzunar, dacă vă interesează... Scoate o hârtie din buzunar.

DOGARIU, aruncând o privire pe hârtie : Dar trebuia să mi se comunice și mie... Nervos. Nu știu nimic, n'am primit nimic, prin urmare nu te recunosc !

TURTUREANU, dulce : Domnule prefect, puteți să nu mă recunoașteți, dar eu, pe baza ordinului ministerial...

DOGARIU, furios : Atunci am să vă izgonesc cu poliția !

SCENA XIII

ACEIAȘI, MIHAI

MIHAI: Două telegrame urgente dela București pentru domnul prefect Dogariu... Dându-i-le. De un ceas vă caută factorul pretutindeni... Ese cu plecăciune.

DOGARIU, încheindu-se respectos la haină, citește: „Se pune în disponibilitate directorul biuroului de car-tiruirii civile și militare D. Ionescu. Se numește în locul de director devenit astfel vacant domnul G. Turtureanu. — Pentru ministru...”

TURTUREANU, impertinent: Cum vedeți, domnule prefect, sântem în ordine! Iși pune geanta pe biurou.

BRIHAC: Dragă Guță, vreau să fiu cel dintâi care te felicită din toată inima. Să trăești și la mai mare! Se îmbrățișează.

DOGARIU, citind a doua telegramă: „Binevoiți a primi în sânul partidului nostru organizația de sub conducerea domnilor Daraban și Harambașa. Este dorința șefului și interesul patriei. — Secretarul general al partidului“... Revoltat. A, nu, nu!... Refuz categoric! Așa nu primesc să lucrez. Chiar azi îmi trimit demisa telegrafic!

HARINCEA: Miroane, fii cu minte, nu te pripi! Gestul tău ar pune în încurcătură grea guvernul abia constituit! Politica are anume tradiții care nu se pot schimba atât de repede ca părerile iubitei mele Elsa...

D-NA HARINCEA, serioasă: Nu face glume fără sare, Lați, pe socoteala mea! Eu nu-mi schimb pă-rerile, numai lumea se schimbă. Dacă oamenii ar fi de treabă, n'ați avea acuma să consolați pe Miron...

DOGARIU, revenindu-și: Mă consolez singur, Elsa neni, și nu mă dau învins... Dar vă rog să plecăm de-aici că a început să mă înăbușe atmosfera!

GAROFOIU, oferind brațul Veturiei: Imi dai voe?

VETURIA, lipindu-se de el: Cu drag... Ese cu el în dreapta.

D-NA HARINCEA, pe urmele lor: Poftim să mai crești copii!

Mitică se înclină în fața d-nei Harincea care însă întoarce capul și ese mândră.

HARINCEA, jovial: Ei, la revedere domnilor, la bună vedere!

DOGARIU, amenințător: Da, da, pe curând!

In vreme ce ei ies, cei trei se înclină tăcuți.

SCENA XIV

TURTUREANU, MITICĂ, BRIHAC

Cei trei rămân o clipă așa, apoi se privesc clătinând din cap.

BRIHAC: Necioplit prefect!

TURTUREANU, frecându-și mâinile: Se împlânzește dumnealui, n'ai grije! Toți sânt așa la început de parcă ar vrea să răstoarne lumea, dar pe urmă se dau pe brazdă... Către Mitică. Imi pare rău că planurile tale au dat greș. De, eu de când a intervenit Coca...

MITICĂ: Așa-i când îți legi soarta de o femeie zăpăcită. Dacă era ea deșteaptă...

BRIHAC, bătându-se peste frunte: Aoleu! Cum vrea Coca să plece la București dacă mă iubește pe mine

și eu rămân aici? Trebuie să rămâie și ea! Am s'o conving în două minute că doar sânt tare! Dă să iasă în stânga.

TURTUREANU, oprindu-l: I-ascultă, Jenică... N'ar fi rău să-mi faci tu o poezioară de binevenire, știi frumoasă, s'o publicăm în gazetele de-aici... Ce zici? Ar face bună impresie... Trebuie să mă ajuți și tu dacă vrei să prosperăm!

BRIHAC, măgulit: Bine, monșer, îți fac, dar și tu să fii mai generos ca Mitică! Trebuie să-mi tipăresc volumul, Guță, zău, e chestie de onoare pentru talentul meu... Dacă îmi aduni banii de tipar, îți dedic ție „Cântecele de vitejie“ și treci la nemurire împreună cu mine!

TURTUREANU: Bun. Ți promit solemn.

BRIHAC, încântat: Atunci mă duc să conving repede pe Coca și să mă inspir pentru poezia ta... Aoleu, să nu uit romanța de logodnă!... Uf, Doamne, câtă muncă pe capul unui singur om!... Nu mai pot!... Ese agitat în stânga.

SCENA XV

TURTUREANU, MITICĂ

TURTUREANU: Apropos, Mitică... Era să uit o chestie de mare importanță pentru tine. Ai auzit că Daraban și Harambașa au trecut cu noul guvern...

MITICĂ, cu o explozie de bucurie: Destul, Guță!... Doamne, Guță, ești omul providenței! Il îmbrățișează. O depeșă extra-urgentă la București: „În urma defecțiunii fostului prefect Daraban, îmi asum reorganizarea cadrelor partidului nostru pentru a putea

lupta cu cinste în alegerile generale iminente“. Apoi propun lista candidaților...

TURTUREANU: În frunte cu tine...

MITICĂ: Cu mine... Cădem sigur, dar la guvernarea viitoare sânt deputat și șeful organizației județene!

TURTUREANU: Să mai poftească pe urmă alde Dogariu să ne scoată de-aici!

SCENA XVI

ACEIAȘI, COCA

COCA, vine din stânga, agitată: Cum, Mitică, s'a stricat de tot? Jenică spune că a fost ceva îngrozitor...

MITICĂ, foarte expansiv: Ce îngrozitor, ciufulică? E admirabil! Rămânem împreună! Tot a mea ești tu, Coca! A mea!

COCA, imbufnându-se brusc, fuge în fund și se aruncă pe canapea: Nu vreau, nu vreau...

MITICĂ, aleargă după ea; îmbrățișând-o: Aide, ciufulică, nu fii proastă... Nu știi cât te iubesc eu pe tine? Mai trebuie să-ți spun?

COCA: Vreau să juri, dar sincer...

MITICĂ, sărutând-o: Proastă mică ce ești...

SCENA XVII

ACEIAȘI, BRIHAC

BRIHAC, intră fericit din stânga: Guță, Guță, mare-i puterea amorului! De când mă iubeste Coca, uite așa îmi vine poezia... Inchipuește-ți, am convins-o

să rămâie aici! Sânt fericit! Gata și poezia ta, Guță!
Stai să ți-o citesc! Ascultă! Scoate manuscrisul.

TURTUREANU, misterios: Ssst...

BRIHAC, uitându-se împrejur vede pe cei doi îmbrățișați;
indignat: Coca! Numai adineaori mi-ai jurat credință
până dincolo de mormânt?

COCA, ascunzându-se în brațele lui Mitică: Jenică, nu
fii zevzec!

BRIHAC, plin de revoltă: Zevzec?... Eu? Ce femeel...
Ce lume!...

CORTINA

SFÂRȘIT

APOSTOLII

S'A JUCAT ÎNTÂIA OARĂ PE SCENA TEATRULUI NAȚIONAL
DIN BUCUREȘTI, ÎN SEARA DE MIERCURI, 17 MARTIE 1926,
CU URMĂTOAREA DISTRIBUȚIE:

MITICĂ IONESCU	D. N. SOBĂNU
COCA	D-NA FANNY REBREANU
JENICĂ BRIHAC	D. I. MANU
GUȚĂ TURTUREANU	D. GR. MĂRCULESCU
VASILE HARINCEA	D. I. MORTUN
D-NA HARINCEA	D-NA EUGENIA CIUCURESCU
VETURIA	D-RA TANTZI BOGDAN
MIRON DOGARIU	D. A. ATANASESCU
ION GAROFOIU	D. A. VALENTINEANU
DARABAN	D. SĂVULESCU
HARAMBAȘA	D. A. MARIUS
MIHAI	D. V. ROMANO
ROZA	D-RA ȘTEFANIA POPESCU
O SERVITOARE	D-RA MARIAN

DIRECTOR DE SCENĂ D. V. ENESCU

L I V I U R E B R E A N U

ADAM ȘI EVA

ROMANUL CELOR
ȘAPTE VIETI

UN VOLUM DE PESTE 400 PAGINI

EDIȚIA A DOUA (A 8-A — 13-A MIE)

L I V I U R E B R E A N U

I O N

R O M A N

DOUĂ VOLUME DE CÂTE
300 PAGINI

MARELE PREMIU
NĂSTUREL AL ACA-
DEMIEI ROMÂNE

EDIȚIA A PATRA (A 18-A — 23-A MIE)

L I V I U R E B R E A N U

PĂDUREA
SPÂNZURAȚILOR

R O M A N

UN VOLUM DE 320 PAGINI

EDIȚIA A TREIA (A 12-A - 17-A MIE)

VERIFICAT
2017

L I V I U R E B R E A N U

GOLANII

NUVELE ȘI SCHIȚE

EDIȚIA A TREIA (A 10-A — 14-A MIE)

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
2017